Sosyalizmin kırıntıları bile yaşatıyor, yaşamak için sosyalizm!
"Felaket kapitalizmine" karşı dayanışma ağlarını ve mücadeleyi ilmek ilmek örerek yaygınlaştırma zamanı

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk 2 TL / Mart - Nisan 2020

Sınırlar arasında mücadele: Mültecilik

A.Küçük

Gezi eylemlerinden bu yana oldukça hareketli olan kadınların, doğa savunucularının, demokratların, Alevilerin başını çektiği, içinde yeni bir toplumun nüvelerini barındıran dinamiklerin yarattığı etki; mültecilerle dayanışmada da kendini gösterdi.
Elbette ki bu dayanışma yeterli değil.
Toplumun her kesiminde savaş karşıtlığı üzerinden güçlü bir tepki oluşturarak, Suriye savaşının durdurulması ve mültecilere insani koşullarla güvenli bir yaşam sağlanması için mücadele edilmesi gerekiyor. >> *7. sayfada*

Teslim olmayalım, dayanışmayı örelim!

"Felaket kapitalizmine" mahkûm değiliz! Şimdi dayanışma ağlarını ve mücadeleyi ilmek ilmek örerek yaygınlaştırma zamanı. Birlikte mücadeleyle bunu başarabiliriz!

2020 yılı "felaketlerle" başladı ve artan sayıda ve çeşitlilikte "felaketlerle" devam ediyor. Fakat ne "Allah'ın cezası" ne de "ahlaksız insanların" neden olduğu bu felaketlerin gelişi, özellikle son 10 yıldır kapitalizm karşıtı güçler tarafından ısrarla vurgulanmaktaydı. Ve kapitalizm bu vurguları boşa çıkarmayarak bütün canlı yaşamı yok etmeye niyetli olduğunu açıkça ortaya koydu. Artık kapitalizm demek bütün canlı yaşamın yok edilmesi demek!

Sosyalizm tek seçenek

Koronavirüs salgını, kapitalizmin insanlığın gelmiş geçmiş en iyi sistem olduğuna dair yaldızları döktü. Daha verimli olacağı vaat edilen "özelleştirilmiş" sağlık sistemleri çöktü, insanlar en temel gereksinimlerini edinebilmek için "bireyci" ideolojileri doğrultusu birbirlerini "parçaladı". Başta ABD ve İngiltere olmak üzere kapitalizmin merkezlerinde risk grubundaki insanlar resmen ölüme terk edilmekte, parası olanlar kendilerine ait adacıklarda aldıkları özel tedavilerle kendilerini kurtarmaktalar. Buna karşılık sosyalist Küba hastalara kucak açıp ilaç geliştiriyor, sosyalizmin kırıntılarının olduğu Çin hastalığı yenerek kapitalizmin alternatifinin sosyalizmin olduğuna işaret ediyor. Canlı yaşamın devam edebilmesi için sosyalizm tek seçenek olarak öne çıkıyor.

Tedbirler" sermaye için

AKP/Erdoğan iktidarı da "felaketler" karşısında sermayenin çıkarları doğrultusunda hareket etmekten imtina etmedi, etmiyor. Bizzat Erdoğan'ın açıkladığı koronavirüs salgınına karşı alınan tedbirler baştan aşağıya sermayeyi korumayı hedeflerken, işçilere ve emekçilere kolonya ve maske sunarak sabır ve dua telkin ediyor. Bu "tedbirler" açıklanırken sermaye sahiplerinin neşe dolu gülümsemeleri boşuna değil!
Nitekim iktidar halka "evde kal" çağrıları yaparken işçiler neredeyse hiçbir önlemin alınmadığı işyerlerinde çalışmaya zorlanıyor, ücretsiz izin almaya itiliyor ya da işten çıkarılıyor.
Bu "felaketlere" mahkûm değiliz! Bütün dünyaya yayılan dayanışma hali, Türkiye'ye de yayılıyor. Gezi'de tohumu atılan dayanışma ağları, farklı biçimlerde kendisini tekrar gösteriyor ve iktidarın "tedbirlerine" alternatif olabileceğini gösteriyor. Şimdi dayanışma ağlarını ve mücadeleyi ilmek ilmek örerek yaygınlaştırma zamanı. Birlikte mücadeleyle bunu başarabiliriz!

İktidar çoklu krizi öteliyor

Volkan Yaraşır

Türkiye ekonomisinin yapısal sorunu olan döviz-faiz kıskacı kendi döngüsünü yaratıyor. Bu durum ekonomideki çoklu kırılganlığı azaltmaktan öte yeni kriz dinamiklerinin önünü açıyor. Ayrıca ekonominin dış şok dayanıklılığı zayıflıyor. >> *9. sayfada*

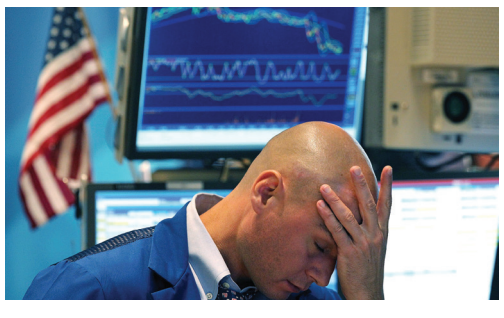

HDP Kongresi'nde öne çıkan notlar HDP'nin yeni dönem yol haritasında, sosyalistlerin alacağı pozisyon belirleyici olacak. **6**

İşçi sınıfı hassas ve öfkeli! Sınıf hareketinin içinde büyüyen talepler ve geliştirilecek ortak mücadele birbirini tetikleyerek yayılabilir. **8**

Çürümeye karşı "Hirak" "Hirak" diye bilinen Cezayir'deki protesto hareketi, 16 Şubat günü ilk yıldönümünü kutladı. **10**

Darbe mi olacak?

Oğuzhan Kayserilioğlu

Öyle bir siyasal tarihin içinden çıkıp geliyoruz ki, herhalde kimse "Olmaz!" diyemez.
Ancak, artık ordu merkezli eski devlet yapısı içinde olmadığımıza göre şimdi darbe nasıl olacak, devletin iç sancılarla sarsılıp zorlandığı "devlet krizi" koşullarında darbe olabilir mi, hangi güç darbe yapabilir? Diyelim ki bir egemen güç darbe yaptı, darbeyle ele geçirdiği iktidarı günümüzün kaotik koşullarında elinde tutabilir mi? >> *4.-5. sayfada*

Corona Virüs Nedir ve Nasıl Gelişti?

Neoliberal ölüm makinesinin karşısında dayanışmayı ve ortak çıkarları savunan bir anlayışı geliştirmeliyiz.

Dr. Nuran Sarıca

Bütün dünyaya hızlı bir şekilde yayılan Corona Covid 19- CORONA Virüsünün (SARS COV.2) yol açtığı ve kimilerinde ağır kimilerinde hafif belirtilerle seyreden solunum yolu enfeksiyonunu ne kadar iyi tanırsak, hem kendimizi hem de çevremizdeki insanları o ölçüde korumuş oluruz.
Ne kadar çok bilimsel verilerle donatılmış olursak, o denli paniklemekten kurtulur ve dayanışma içinde olabiliriz.
Bu amaçla, Almanya'da çalışan bir doktor olarak, Hamburg Tabipler Odası, Sağlık Bakanlığı ve Uzman Doktorlar Odası'nın kaynaklarına ve bilimsel verilere dayanarak düzenlediğim yazıyı sizlerle paylaşmayı çok önemli görüyorum.

* * *

Hastalığa etken olan Corana (Sars -CoV 2) adlı virüs daha önceden epidemiye sebep olan virüsle SARS (Severe Acute Respıratory Syndrom) ve MERS (Middel East Respıratory-Syndrom) virüsü ile aynı gruptan. Corana Virüsün yol açtığı Solunum yolları hastalığının adı: Covıd 19. (...) ***Devamı 3. sayfada***

POLİTİKA

İktidarın kurmaya çalıştığı yeni rejimin dikişleri bir bir atıyor

Gelmekte olan

Başka bir toplum fikri kitlelerde belki de yalnızca biliş düzeyinde var. Bu bilişi bilince dönüştürmek kendiliğinden olmayacak. O ancak politik bir hamleyle mümkün. Halkçı demokratik bir programla ilerleme halinde olan faşizme ve halk güçlerini arkalarına yedekleme çabasında olan restorasyoncu güçlere karşı konulabilir.

Hasan Durkal

Yıllara yayılan ve çözüm yerine sürekli sıkıştırılarak ertelenen krizler büyüdüler ve iktidarın şimdi bu krizleri çözmekte yeterli kapasiteye sahip olmadığı iyice anlaşılıyor.
Dar devlet merkezine kısa iple bağlı olan iktidar ve muhalefet, devlet sınıflarının kısa ipinin elverdiği ölçüde hareket edebiliyor, daha fazlasını gerçekleştirmekten aciz bir şekilde debelenip duruyor. CHP her seferinde tarihsel misyonunu oynarken, yeni kurulan DEVA Partisi ve Gelecek Partisi ile İBB koltuğuna oturan ama gözü daha da yukarılarda olan İmamoğlu neo-AKP görüntüsünden başka bir profil çizemiyor.

Restorasyonun biçimi ve özü

Haklarını yemeyelim. Zaman zaman biçim itibariyle kitlelerin kimi özgürlükçü taleplerine cevap üreten kimi süslü reklam kampanyaları ile bir görüntü vermeye çalışıyorlar. "Hangi davanın savunucusu olursanız olun, bunu özgürlüğün diliyle pazarlamak zorundasınız" demiş zamanında bir Amerikalı senatör. AKP devri uzatmaları oynarken, kitleleri saran bunalım havasını fırsat bilen Babacan, İmamoğlu, Davutoğlu gibi sermayenin yeni aktörlerinin (ne kadar yeni oldukları tartışılır)bu taktiği kimi zaman kullanıyorlar.
Ama biçim ve öz arasındaki fark çok bariz ve "öz" gizlenemeyecek kadar ortada. Partiyi kurar kurmaz, eli kanlı ve mezhepçi, Sivas katliamı faillerinin savunucusu eski bakan Şevket Kazan'a rahmet okuyan Babacan, yine sicili oldukça kabarık Muhsin Yazıcıoğlu'na methiyeler dizen Ekrem İmamoğlu, "HDP terörle arasında mesafe koyarsa bizim için sıradan bir partidir" diyerek HDP'ye hangi koşullarda siyasi parti muamelesi yapabileceğinin şartını koyan Davutoğlu… Hep aynı nakarat, anlat, anlat…

İktidarı saran panik

Normalde toplumsal birer şova dönüştürülen asker cenazelerinin bu seferki definlerinde gözlemlenen "olağanüstü hassasiyet", kitlelerden ne kadar korkulduğunun bir göstergesi. Milliyetçi hezeyanı bile sağlayamadıkları açıkça görülüyor. Asker cenazelerinin savaş karşıtı birer eyleme dönüşmesinden bile çekindiler. Orada atılacak bir "hükümet istifa" sloganının nerelere evrileceğini, meselenin asker ölümlerinden çıkarak birikmiş tüm krizleri kapsayacağını iyi biliyorlardı ve bu yüzden temkinli davrandılar. İktidarı saran panik havası corona virüs olgusunda bile görülüyor. Troller uzun uzadıya corona virüs bahane gösterilerek "toplumsal olaylara" yol açacak bir dizi kumpastan bahsediyorlar.
İdlib savaşının yarattığı ortam devletin içerisindeki krizi de derinleştirdi üstelik. "FETÖ" olarak adlandırılan ve aslında kendisi de bir devlet içi hizip olan oluşum ile mücadelede kullanılan "devlete sızmış terör" argümanı şimdi AKP ve MHP'ye karşı bir silaha dönüşme potansiyeli taşıyor. Diğer devlet fraksiyonları artık daha yüksek bir perdeden "Pelikan Terör Örgütü" ifadesini cesaretle kullanmaya başladılar. Eh, siz siyaseti sürekli anti-terörizm söylemi ve pratiği üzerine inşa ederseniz, devlet hizipleri arasındaki politik çatışmalar büyüdüğünde sanık sandalyesine siz de oturabilirsiniz. Bu tehdit Erdoğan'ın ve ortaklarının uykularını kaçırıyor olmalı.
Şimdilik bu savaşın yansımaları gazeteci tutuklamalarıyla sınırlı, ancak her an devlet içi operasyonlara uyanabiliriz.

Korona virüsün gösterdiği

Ve şimdi iktidar korona virüs salgını altında bütün bu krizlerle baş etmek zorunda. Açıklanan önlem paketi yalnızca işverenleri korurken, Britanya'da Boris Johnson'un ilan ettiği doğal seçilime dayalı baş etme yöntemini burada uygulayacakları anlaşılıyor. Milyonlarca insanı ölen ölür, kalan sağlar bizimdir mantığıyla kendi kaderlerine terk ediyorlar. Bunu çok kötü insanlar oldukları için değil, kapitalist işleyiş yasalarını sorgulatmamak adına yapıyorlar.
Salgın altında milyonlarca insan acil sağlık hizmetlerine ihtiyaç duyuyor ve aslında kimsenin işe gitmemesi, kamu bütçesiyle geçimlerinin garanti altına alınması gerekiyor. Ancak bunu yapmaya hiç niyetli değiller ve piyasa uğruna insanların yaşamlarını harcıyorlar. Bunun elbette öfkesi zaten bilenmiş halk güçlerinde bir karşılığı olacaktır.

Gezi sonrası biliş ve bilinç

Halk güçleri her seferinde kısıtlı imkânlarla ve yoğun devlet şiddeti koşullarında ellerinden geleni yaptılar. Son dönemlere bakalım. Kanal İstanbul karşıtı direnişte mobilize olan on binler, Kaz Dağları direnişi ve en son savaş karşıtı muhalefet…
Başka bir toplum fikri kitlelerde belki de yalnızca biliş düzeyinde var. Tarihsel gelişimin yansısı olarak biliş, var olanın sürdürülemeyeceği, yeni bir şeye ihtiyaç duyulduğunu söylüyor. Yeni olanın ne olması gerektiği ise politik bir tartışmadır. Biliş düzeyini bilinç düzeyine sıçratmak politik bir programı gerekli kılıyor. Gezi ile birlikte despotizmin irade baskılayıcı, korku üretici mekanizması kırıldı. Özgür olma arzusu açığa çıktı. Özgür olma arzusu, despotizmi geriletme ve iradesini özgürce geliştirme arzusu kendisini çeşitli biçimlerde ifade ediyor. Kendisini doğanın bir uzantısı olarak kavrıyor ve Kaz Dağları'nın talanına, Kanal İstanbul'un yıkımına karşı harekete geçiyor. Savaşın yıkılığını görüyor ve savaşa karşı ses olarak ifade ediyor. Özel mülkiyetin adaletsizliğini ve soygunculuğunu görüyor, ona karşı isyan ediyor, bunu sınıf bilinci düzeyinde yapamadığı için şimdilik kendisine karşı bir yıkıma dönüştürüyor.

Bize bir program gerek

Gelmekte olan her şeyin normalleşeceği bir durum değil. Görüldüğü gibi tüm güçler hareket halinde. Bu bir süre öyle devam edecek gibi görünüyor. Tüm çalkantılara, git gellere, bilinç bulanıklıklarına karşı soğukkanlı ve sabırlı olmak, rotayı şaşırmamak önemli olacak. Her önemli gelişmede faşizme karşı "kaybediyoruz" ruh hali, ya da restorasyoncu güçlerin her güler yüzlü söylemi karşısında yelkenleri suya indirme ruh haline karşı uyanık olmamız gereken bir dönem bu. Bilişi bilince dönüştürmek kendiliğinden olmayacak. O ancak politik bir hamleyle mümkün. Halkçı demokratik bir programla ilerleme halinde olan faşizme ve halk güçlerini arkalarına yedekleme çabasında da olan restorasyoncu güçlere karşı konulabilir. Aksi durum sosyalist halk adına yalnızca tarihsel bir fırsatın kaçması değil, belki de yıllar sürecek bir başka yenilgi ruh halinin açığa çıkması olacak.

"Putin beni kapıya kadar uğurladı"

Ülke sınırları içerisinde ise işsizlik, pahalılık, toplumsal hoşnutsuzluk, yoksul emekçilerin intiharları, Saray'ın artan şatafatı, kadın cinayetleri, çocuk istismarları, AKP'den koparak kurulan yeni partiler, kaybedilen belediyeler, iktidarı elinde tutan ittifakın kendi arasındaki mücadelesi...Kurulmaya çalışılan rejimin tüm dikişleri atıyor, artık tutmuyor.

Juliana Gözen

Erdoğan'ın Rus bakanlarla İdlib gündemini görüşürken, Mevlüt Çavuşoğlu ile nedensizce tokalaşması, herhalde iktidar aklının geldiği ya da gittiği noktayı tam olarak resmediyor.
Kendi kitlesini konsolide etmek için yarattığı kaotik ortamda kaybolan, önünü göremeyen, dengesini yitirmeye yakın ama aynı zamanda ayakta durmak için çılgınca şeyler yapmaya da hazır...
Hatırlayalım...
"İdlib'te işler lehimize döndü" açıklamasının hemen ardından, 27 Şubat gecesi Rusya/Suriye uçaklarının düzenlediği bombardıman sonucu en az 33 asker yaşamını yitirdi. Sonrası bildiğimiz şeyler...
Fetih sûresi okutuldu, "Türk milleti Şam'a girmeyi şimdiden planlamalı, Esad gitmeli", "Bu rejim gidene kadar bu iş sürecek" açıklamaları, Şubat sonuna kadar mühlet vermeler, NATO'nun kapısını çalmalar, gövde üstünde baş bırakmamalar, asmalar, kesmeler... Velhasıl, tüm bu çırpınışlar, 5 Mart'ta "Çar"ın boy aynasında üç maddelik mutabakata dönüştü: "Türk-Rus ilişkileri kurtuldu."

Moskova Mutabakatı'nın söyledikleri

Erdoğan'a Suriye topraklarında kendi hegemonyasında bir Arap devleti kurabilmesi için zaman kazandıran mutabakat, aynı zamanda Erdoğan iktidarının daha önceki taleplerinin hiçbirine yanıt vermiyor.
Rusya'nın bugüne kadarki talepleri doğrultusunda Soçi Mutabakatı kararlarının yeniden üstünden geçiyor ve sahada Suriye ordusu lehine oluşan neredeyse tüm şartları

koruyor. Türkiye'nin bir süre daha Afrin ve El Bab'da kalmasını sağlayan mutabakat uzun vadede ise, Erdoğan'ın bu savaşı "fetih" ile tamamlayıp kurucu lider statüsü kazanmasına dönük fırsatları büyük oranda kaçırdığını gösteriyor.
AKP/Erdoğan'ın yürüttüğü dış politika, şimdiye kadar içeriye yönelik bir propaganda faaliyetiyken; şimdi dış politikanın gerçek, soğuk ve sert duvarlarına çarpıyor.

İçerisi kaynar kazan

Ülke sınırları içerisinde ise işsizlik, pahalılık, toplumsal hoşnutsuzluk, yoksul emekçilerin intiharları, Saray'ın artan şatafatı, kadın cinayetleri, çocuk istismarları, AKP'den koparak kurulan yeni partiler, kaybedilen belediyeler, iktidarı elinde tutan ittifakın kendi arasındaki mücadelesi... Kurulmaya çalışılan rejimin tüm dikişleri atıyor, artık tutmuyor.
İşte, iktidar cephesinden bu çürümeyi ancak bir savaşın gürültüsü, dökülen asker kanları kapatabilirdi. Fakat kapatamadı... AKP'nin savaş politikaları artık ülke içindeki toplumsal sınırlarına dayandı. Fakat bu kadar sıkışmaya rağmen, iktidar bloğu olağanüstü durumları olağan hale getirerek, toplumsal hoşnutsuzluğa karşı baskı ve zor kullanarak kontrollü kaosu devam ettirmeye çalışıyor.
Söylediklerine inanmayanları, itiraz edenleri vatan haini ilan ediyor tıpkı Goebbels'in Almanya'da yapmış olduğu gibi... Herkesin bildiği "devlet sırlarını" yüksek sesle söyleyenler cezaevlerine gönderiliyor, "Savaşa hayır" diyenlere soruşturma açılıyor.
Gündelik siyaseti yönetebilmek için olağanüstü koşullara bağımlı hale gelen iktidar bloğu, bu "kontrollü kaos" halini sürekli kontrol altında tutabilir mi?
İpin ucu kaçarsa? Son olarak, Sağlık Bakanlığı'nın başta bir türlü var mı yok mu bilemediği, bir hayalet gibi ülkede dolaşan ve sonunda varlığı "kabul edilen" korona virüsüne karşı gösterdiği tutum da aynı bu rejimin akıbeti gibi değil mi sizce de?

POLİTİKA

İdlib savaşı konusunda iktidar ortaklarının düşleri sahadaki gerçekliğe çarptı

İki ipteki "cambaz" dengesini kaybediyor

Hem ülke içinde hem de ülke dışında sıkışan AKP/Erdoğan iktidarının, Batı ve Rusya tarafından "sıkıştırılması" nedeniyle manevra alanı daralıyor. Fakat bu "sıkıştırılmanın" sınırlılığının olması, AKP/Erdoğan iktidarına nefes alacak alan sağlamaya devam ediyor. Bu nefes almayı büyük oranda belirleyen ise artık AKP/Erdoğan'dan çok "dış" güçler ve bu da iki ipte birden oynayan "cambazın" dengesini kaybetmeye başladığına işaret ediyor.

Hasan Feramuz

Çoklu kriz dinamiklerinin sıkıştırdığı AKP/Erdoğan iktidarına bir "kriz" de İdlib'te yaşanan "gerilimden" geldi. Bir "an"da Rusya'nın ateşi altında kalan AKP/Erdoğan, desteğe çağırdığı NATO'dan gelen "olumsuz" yanıtla "sıkıştı". Ve bu sıkışıklığı aşmak için zaman geçirilmeden Moskova'nın ve Brüksel'in kapısı tırmalandı.

Moskova'nın "mutabakatı"

Çalınan ilk kapı olan Moskova'dan davetin geç gelmesi olacakları baştan belli etmişti. İlk olarak Putin İstanbul'a davet edilmiş, fakat davete icabet edilmemesi üzerine yüzsüz misafir gibi Moskova'ya gidilmişti. Misafirlerinin "diplomatik" gezisine tarihsel unsurlar da eklemek isteyen Rusya, Aleksandr Suvorov portresi ve II. Katerina heykeliyle neo-Osmanlıcılara geçmişin "geçmiş" olmadığını hatırlattı. Kısacası Rusya hem görüşmelerde hem de sahada güçlü olduğunu, bu gücünü kullandığı takdirde AKP/Erdoğan iktidarının pek de şansı olmadığını ortaya koymuş oldu. Dolayısıyla AKP/Erdoğan'ın Batı'yla olan "stratejik" ittifak, S-400 alımı, nükleer santrallerin yapımı gibi "kozlarla" Rusya'ya karşı koyabilme veya yönlendirebilme "taktiğinin" artık Moskova tarafından "yutulmadığı" görülüyor. Putin hâl ve hareketlerinin de gösterdiği üzere Rusya kendi politikalarını açıktan iktidara dayatıyor. Bununla birlikte Putin'in AKP/Erdoğan iktidarıyla olan "ortaklığından" sonuna kadar faydalanmak için sıkıştırmalarını bir dereceye kadar yapmakta. İdlib'i tamamen süpürebilecek durum varken Türkiye ile "mutabakat" yapması da bunu gösteriyor.
Moskova AKP/Erdoğan iktidarının sıkışmışlığını görmekte ve bundan dolayı da iktidarı "yıkmadan" veya yıkılasıya kadar maksimum faydayı elde edecek şekilde hareket edecektir.

Batı da "yutmuyor"

Kapitalizmin yapısal kriziyle bağlantılı olarak ABD emperyalizminin hegemonya krizi yaşaması, AKP/Erdoğan iktidarına Orta Doğu'da "istediği" şekilde hareket edebileceği, hatta isterse Osmanlı'yı diriltebileceği zannına itmişti. Nitekim bölgede alınan peş peşe yenilgiler bu zannı gerçekte geriletse de düşte yaşar kılınmasına engel olamadı, olamıyor. Bu düşteki zanla birlikte ülke içindeki sıkışmışlığı açma açısında oldukça önemli bir fırsat sunan Suriye dosyası, AKP/Erdoğan iktidarının varlığını sürdürebilmesi için kapanmaması gereken bir dosya. Bu nedenle bir süredir "limoni" olduğu Batı'ya yükümlülüklerini hatırlatmakta hiçbir beis görmeyen AKP/Erdoğan, istediği yanıtı almak için mültecileri "hızlıca" sınıra yolladı. Fakat Batı da bu hamleleri "yutmadığını", mülteciler için daha fazla para istemek üzere Brüksel'e kadar gelen Erdoğan'ı eli boş yollayarak gösterdi. Bununla yetinmeyen "Batı", NATO'yu yardıma çağıran Erdoğan'a S-400'leri iade etmesini gerektiğini "hatırlattı". Böylece Batı'nın da AKP/Erdoğan iktidarının sıkışmışlığını gördüğünü ve Erdoğan'ın taktiklerini "yutmadan", bu sıkışmışlıktan çıkarları doğrultusunda daha fazla yararlanmayı amaçladığı görülmekte.
Hem ülke içinde hem de ülke dışında sıkışan AKP/Erdoğan iktidarının, Batı ve Rusya tarafından "sıkıştırılması" nedeniyle manevra alanı daralıyor. Fakat bu "sıkıştırılmanın" sınırlılığının olması, AKP/Erdoğan iktidarına nefes alacak alan sağlamaya devam ediyor. Bu nefes almayı büyük oranda belirleyen ise artık AKP/Erdoğan'dan çok "dış" güçler ve bu da iki ipte birden oynayan "cambazın" dengesini kaybetmeye başladığına işaret ediyor.

Corona Virüs Nedir ve Nasıl Gelişti?

Virüs hızla yayılmakta olduğu için, onun hızını durduran ya da yavaşlatan önlemlere ne kadar uyarsak, en azından var olan sağlık hizmetlerinden ağır hastaların yararlanmasını ve onların ölüme terk edilmemesini sağlamış oluruz. Bu da başlı başına önemli bir dayanışmadır.

1. sayfadan devam (...)

Covid 19 solunum yolları hastalığı ilk kez Çin'in Wuhan kentinde Aralık 2019'da Akut -Acil olarak çıktı ve büyük bir hızla yayılarak 2020'nin ilk iki üç ayında dünyanın diğer ülkelerine ulaştı. Hareket ederken sınır kapılarını izinsiz, vizesiz açıverdi.
Corona virüsü nasıl bulaşır, Covıd 19 Hastalığının seyri nasıldır ve nasıl yayılır?
Virüs, diğer virüsler gibi gözle görünmeyecek küçük damlacıklar olarak insandan insana geçebildiği gibi, virüsü taşıyan insanlarla direkt temasla da bulaşır.

Hastalık ne zaman ortaya çıkar?

Virüsü aldıktan sonra, hastalığın ortaya çıkmasına kadar geçen süre 14 gündür.
Bulaştıktan sonra en erken 5 ile 7 gün arasında alınan örneklerle tespit edilebilir.
Hastalık Belirtileri:
-Ateş -Kuru öksürük
-Nefes alıp vermede zorlanma
-Akciğerde iltihaplanma

Ancak bu belirtiler her kişide aynı şiddette olmuyor. WHO (Dünya Sağlık Örgütüne) göre, hastalık genellikle hafif seyrediyor, ama yüzde 20 oranında ağır seyir gösterir.
Akciğer hastalığı olanlar ya da Immun sistemi (bağışıklık sistemi) güçsüz-zayıf olan insanlarda -örneğin kanserli insanlarda ya da başka ağır hastalıkları olan yaşlı insanlarda hastalığın seyri daha ağır geçmekte ve ölümle sonuçlanabilmektedir.
Başka bir deyişle, 60 yaş üstü olanlar daha fazla risk taşımaktadır.
Virüsün cinsi yeni olduğu için henüz aşısı yok.
Tedavi sadece semptomları ortadan kaldırıp, hastalığın seyrini hafifletmek yolunda.

Solunum yolları Covid-19 Infektion belirtilerini, diğer Influenza yada soğuk algınlığı rahatsızlıklarından ayıran özelliklere bakacak olursak:

Covid-19, grip ve soğuk algınlığı belirtileri

Belirti	Koronavirüs	Grip	Soğuk Algınlığı
Kuru Öksürük	+++	+++	+
Ateş	+++	+++	-
Nezle	-	++	+++
Boğaz Ağrısı	++	++	+++
Nefes Darlığı	++	--	--
Baş Ağrısı	++	+++	-
Kas ve Eklem Ağrıları	++	+++	+++
Aksırık	--	--	+++
Yorgunluk	++	+++	++
İshal	-	++	--

+++ Sık ++ Bazen + Az - Nadir -- Yok

Kaynak: DSÖ, CDC

Hastalık Şüphesi Olanlar

-Yüksek ateş, solunum zorlanması, nefes alamamak
-Kendini hasta hissetmek
-Corona virüsü pozitif olduğu anlaşılan kişilerle temasta bulunanlar
– Ya da hastalığın yaygın olduğu bölgelerden gelenlerin bulunduğu bölgede olanlar
Böylesi durumlarda Sağlık Bakanlığı'nın gösterdiği adrese ya da hastaneye acilen müracaat etmeleri gerekiyor.
COVID-19 hastalığı oldukça bulaşıcı olduğu için, şüpheli virüs taşıyıcısı karantinaya alınmak zorundadır.
Kişinin karantinadan serbest kalması ise ancak 24 saatte alınan iki negatif virüs örneğiyle ve 48 saat içinde ateşli olmaması şartıyla mümkün olabilir. 24 saat boyunca semptomların da olmaması gerekir.
Teşhis yolları; burun ve boğazdan alınan örneklerle gerçekleştirilebiliyor.
Korunma Yolları:
– Temizlik kurallarına dikkat etmek, hijyen, ellerin yıkanması ya da dezenfekte edilmesi elzem.
– Sosyal kontakların azaltılması bulaşma riskini de azaltır.
– Zorunlu durumlarda yapılacak işlerde, alışveriş veya doktor ziyaretinde kişiler arasında 1- 1,5 m mesafe koymak gerekiyor.
– Immun yani bağışıklık sistemini güçlendirmek çok önemli.
– Riskli işlerde çalışanlar, örneğin sağlık personeli özel maske, önlük ve gözlük kullanmalıdır.

Hamile Kadınlar ve Corona Virüsü

Eldeki bilgilere göre hamile kadınlar, hamile olmayanlar kadar risk taşımaktadır. Hamile kadınların, hastalığı hafif ya da orta derece semptomlarla grip veya soğuk algınlığına benzer biçimde geçirdiği bilinmektedir.
Ağır semptomlar, örneğin akciğer iltihaplanması genellikle yaşlı insanlarda görülmektedir.
Hamile kadının hamilelikten önce kalp yada akciğer rahatsızlığı varsa , Covid-19 virüsü komplikasyonlarına sebep olabilir.

Corona Virüsünün Bebeğe ve Hamileliğe Etkisi Nedir?

Corona Virüsü henüz her yönüyle bilinmiyor.
Bugüne kadar uluslararası alanda 20 hamile kadında – hepsi Çin'de olmak üzere – virüsün bebek üzerinde , malformasyon sakatlığa sebep olmadığı izlenmiştir.
Aynı şekilde bugüne kadar olan verilerde, hastalığın düşüğe neden olmadığı görülmüştür.
Virüs henüz yeni doğan bebeklerde tespit edilmemiştir.
COVID 19 kapmış hamile kadının virüsü bebeğe geçirip geçirmeyeceği henüz net olarak bilinmemektedir.
Çin'de 3 bebekte virüs pozitif olarak bulunmuş olsa da, ikisinin doğum sonrası enfeksiyonla bulaştığı tespit edilmiştir.
Net karar verilebilecek kadar vaka henüz bulunmamaktadır.
Yalnız enfekte olmuş hamile kadınların amniyon sıvısında ve plasentasında virüse rastlanmadığı biliniyor.
Sonuç olarak; bugüne kadar olan verilerle ulaştığımız sonuçlar bunlardır.
Her gün dünya düzeyinde yeni gelişmeler oluyor. Bunları takip etmeli ve salgının olduğu şu dönemde özellikle yaşlılara ve dışarı çıkamayan insanlarla dayanışma göstermeliyiz.
Virüs hızla yayılmakta olduğu için, onun hızını durduran ya da yavaşlatan önlemlere ne kadar uyarsak, en azından var olan sağlık hizmetlerinden ağır hastaların yararlanmasını ve onların ölüme terk edilmemesini sağlamış oluruz. Bu da başlı başına önemli bir dayanışmadır.

Kaynaklar :
1- GBCOG – German Borad and College of Obstetrik and Gynekology
2- Hamburg Tabibler Odası yayınları , Sağlık Bakanlığının yayınları
3- SFOG – The Swedish Society of Obstetrik and Gynekology

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Eski darbeler, kimler tarafından ne şekilde yapılacakları ve iktidara kimleri getirecekleri hemen hemen belli olan darbelerdi. Peki ya şimdi?

Darbe mi olacak?

Kim, hangi güçle ve nasıl böylesi bir ortama darbe yoluyla kendisini dayatabilir?
Yola çıkması hadi "kolay" diyelim, yolda hedefine doğru ilerleyebileceğini kim önceden "garanti" edebilir?

CIA bağlantılı bir araştırma kuruluşunun Amerikan devleti için hazırladığı bir rapor, Türkiye'nin gündemine darbe tartışmasını soktu.
Öyle bir siyasal tarihin içinden çıkıp geliyoruz ki, herhalde kimse "Olmaz!" diyemez.
Ancak, artık ordu merkezli eski devlet yapısı içinde olmadığımıza göre şimdi darbe nasıl olacak, devletin iç sancılarla sarsılıp zorlandığı "devlet krizi" koşullarında darbe olabilir mi, hangi güç darbe yapabilir?
Diyelim ki bir egemen güç darbe yaptı, darbeyle ele geçirdiği iktidarı günümüzün kaotik koşullarında elinde tutabilir mi?
Kim şimdi hayli yıpranmış olan devletin iç bütünlüğünü yeniden kurabilir?
Hemen bütün egemen güçler kördüğüm haline gelmiş sorunları bir kılıç darbesiyle çözmeyi denemek ister.
Hatta isteğin ötesinde bu yönde hazırlıklar yapıldığından da emin olmalıyız.
İyi de, kim yapacak, nasıl yapacak?

Eskiden kolaydı

Ordunun zaten merkezinde konumlanıp her kurumuna bir biçimde elini uzattığı "eski" devlette, sanki doğalmış gibi kendiliğinden işleyen bir mekanizma darbenin alt yapısını oluşturuyordu.
12 Mart ve 12 Eylül darbeleri, ABD istihbaratı ve ordusuyla iç içe olan ordu tarafından, emperyalizmin "onayı" alınarak ve zaten işleyen mekanizmanın "uyuyan" kimi gizli dişlilerini harekete geçirerek "rahatlıkla" yapılmıştı.
Darbe, hızla hedefine ulaşabildiği bir devlet yapısı içinde hareket ediyordu. Darbenin ihtiyacı olan "şiddet" ise, zaten ordunun tekelindeydi.
Parlamentoya "kes sesini, otur yerine" denince onlar "rollerini oynayıp" hemen susarak ordunun önünü açıyor, şiddet esas olarak halka uygulanıyordu.
Halk muhalefeti ne zaman kontrol edilebilir olmaktan çıkıp sistemi zorlamaya hatta sorgulamaya başlarsa, darbeyle önü açılan işkence, suikast ve idamlarla ezilerek geri püskürtülüyordu.
Sermaye güçleri ise, kendilerine çok yakışan bir tutumla, "şimdi sıra bize geldi" diye bağırıp çağırarak ve ağızlarından sular akarak ordu tarafından yere düşürülen halkı yağmalamaya koşturuyordu.
Evet, darbeyi kimin nasıl yapacağı, kimden onay alınacağı ve hatta hangi zamanlarda yapılacağı adeta belliydi!

Peki, ya şimdi?

Ordu merkezli devlet örgütlenmesi Erdoğan tarafından dağıtıldı. Ama yerine henüz yenisinin kurulamamış olması bir yana, egemen devlet fraksiyonları birbiriyle süreklileşmiş bir savaş halindeler.
Evet, "ya devlet başa ya kuzgun leşe" bilinciyle davranıp devleti ayakta tutacak kadar ortaklaşabiliyorlar ama aynı zamanda masanın altında birbirleriyle sürekli tekmeleşiyor, bir elleriyle tokalaşırken arkalarına sakladıkları öteki ellerindeki hançeri fırsatını bulunca saplamak üzere sımsıkı tutuyorlar.
Devlet içindeki egemen fraksiyonlar arasındaki farklılaşma bir devlet krizi oluşturacak kadar derinleşmiş durumda.
Fraksiyonlardan birisinin "darbesi" diğerleri tarafından kabul edilmeyebilir.
Alışılagelen "onay" mercii/ABD ise, hem eski gücünde değil hem de bazı devlet fraksiyonları artık onun otoritesini kabullenmiyor.
Ayrıca, yaşanan toplumsal mücadelelerin bir ürünü olarak, kimi halk güçleri her şeye rağmen ayakta kalıp kendi haklarının peşinden koşturuyor.
Gezi'nin etrafında toplanan işçi sınıfının yeni bölükleri, Aleviler, doğa savunucuları ve kadınlar hala ve ısrarla özgürlük arayışlarını sürdürürken, işçi sınıfının sanayi işçileri bölüğü dağınık da olsa hareketlenme eğiliminde. Kürtler ise, devletle çok yönlü bir mücadeleyi sürdürüyor.
Devlet güçlerinin şiddeti halkın meşru hareketini bastıramıyor, bastıramadıkça da baskıya karşı mücadele içinde oluştuğu için özel bir tarzda yapılanan bir halk gerçekliğiyle yüzleşmek zorunda kalıyorlar.
Ülkedeki sermaye düzeninin ilk defa böylesi bir istikrarsız konumda sürekli sarsılıp zorlanarak ayakta kalmaya çalıştığını saptayabiliriz. Onlar, henüz ilk sarsıntılar başlayınca ordu darbesi tarafından "kurtarılmaya" alışmışlardı, gelin görün ki şimdi o "kurtarıcı" bir türlü gelmiyor, gelemiyor!

Ya darbe başarısız olursa?

Kim, hangi güçle ve nasıl böylesi bir ortama darbe yoluyla kendisini dayatabilir?
Yola çıkması hadi "kolay" diyelim, yolda hedefine doğru ilerleyebileceğini kim önceden "garanti" edebilir?
Ya da, bir biçimde başarıp iktidarı eline alabilse bile, hangi güç onu elinde tutabileceğini önceden kestirebilir?
Eh, herkes bilir, bu işler "fıtratı gereği" oldukça tehlikelidir.
İlkin, hareket halindeki halk güçleri öylesi bir ortamda daha da inisiyatif alırsa, "devleti koruma" refleksiyle harekete geçen rakip egemen fraksiyonlar tarafından "enselenme" ihtimalini kim göze alabilir?
Peki, kontrol edilemeyen halk güçleri tarafından kurulacak halkçı bir iktidarın önünü açma olasılığını kim göze alabilir?
Ve ikincisi, böylesi bir kaotik ortamda şayet "kaybederse" hangi "darbeci" canını koruyabileceğini düşünür?
İşte, muhtemel darbeci adaylarının uykuları, bir yandan ihtiraslı ve heyecanlı darbe planları tarafından bölünürken; öte yandan, başarısız kalan darbenin sorumlusu kifayetsiz muhterislerin ipte sallanan cesetlerini ya da 15 Temmuz liderlerinin hücrelerindeki soğuk yalnızlıklarını gördükleri kâbuslarla kesiliyor olmalıdır.

Ayrı bir darbeye gerek var mı?

Aslına bakılırsa, şimdi iktidarda olan koalisyonun ana gücü AKP'nin Gezi'den itibaren "darbeci" metotlarla orada kalabildiği, MHP ile ortaklaştığı zaman da "darbeci" kimliği "seçim hileleri" ve "katliam" düzeyine sıçrayan devlet şiddetiyle derinleştirerek ortaklaşa sürdürdükleri açık değil mi?
Ya "Ergenekon" denilen eski "darbeci" devlet fraksiyonu iktidara yanaşınca ve Cemaatle ortaklığı bozulunca zayıfladığı için AKP de onlarla kucaklaşınca, "darbeci" kimlik daha da derinleşmiş olmadı mı?
İşte, 15 Temmuz sonrası hızla kendisini gösteren devlet krizi, birbirlerine "düşman" olan devlet fraksiyonlarını "devleti kurtarma" zemininde ortaklaştırırken, aynı zamanda iktidarın "süreklileşmiş darbe" biçimindeki iktidar olma tarzını da güçlendirmiş oldu. Hem hesap verecekleri ciddiye alınır bir rakip egemen fraksiyon kalmadı hem de yeni ortak Ergenekon güçleri zaten "darbeci" bir genetiğe sahiplerdi.
Yani, ilk bakışta, ek bir darbeye gerek yok, iktidar Gezi'den itibaren zaten özel bir darbe sürecinin içinde konumlanıyor.
Korumakla yükümlü oldukları anti-demokratik hukuk sistemini bile askıya aldılar, hukuk dışı bir keyfilik "hukuk" yerine geçmiş durumda.
"Faşizmin kurumsallaşma süreci" diye adlandırdığımız bu süreç içinde, iktidardaki koalisyon güçlerinin, devletin ve ulusun kaybolma eğilimindeki bütünselliğini, devleti ve ulusu faşist zeminde yeniden kurup örgütleyerek yeniden kazanmaya çalıştığını görüyoruz.

Darbenin özgünlüğü

İşte, zamana yayılmış özel bir "darbe sürecinin" içindeyiz. Dolayısıyla, darbe eski biçiminde olmadığı için sanki yokmuş sanılıyor. Darbenin yürütücüleri de bu "yanılsama" üzerinden sinsice ilerliyorlar.
İçinde olduğumuz "darbe süreci", ordu merkezli ve yoğunlaşmış tek bir askeri hamleyle hayata geçirilmiyor. "Sivil" bir merkeze sahip olan, gerektiği zaman orduyu da kullanan ama devlet şiddetini daha çok polis, mahkemeler ve istihbarat üzerinden sürekli arttırıp çeşitlendirerek hep devrede tutan, "sokakta" da "sivil güçler" tarafından desteklenen özel bir "darbe süreci" gerçekleştiriliyor.
Kalıcı olabilmek için "yanıltma" metoduna başvuran ve öyle değilmiş gibi davranan özel türden bir darbe ve onun inşa etmeye çalıştığı faşizmle tanışıyoruz. Mümkün olduğunca sinsice ilerleyerek yol alıyor, farklı biçimlere bürünüp sonra hızla başkalarına dönüşebiliyor, devlet şiddetini "sonuna dek" değil "sınırlı" ama "sürekli" kullanıyorlar.
Devrimci faaliyeti bile engel olamadığı zaman kabul ediyor, ama "tehlikeli" olma eşiğini aştığı anda sözüm ona uyguladığı hukuku falan yok sayarak ezmeye çalışıyorlar!
Evet, bu tarza yabancı olmak bir yana despotik tarihimizden epey alışığız, iyi biliyoruz; ama şimdi bu tarzın yoğunlaşıp kristalize olarak yeni bir faşist devlet kurmaya ve yeni bir faşist ulus inşa etmeye bilinçlice yönelmiş özel bir haliyle yüzleşiyoruz.
Şimdilerde geldiğimiz güncel aşamasında artık süreklileşen, gittikçe şiddetini arttıran, vuruş biçimini sürekli zenginleştiren, vurduğu alanları arttırıp daha geniş bir alana yayılarak neredeyse kendisinden olmayan herkese ayrım yapmadan sürekli vuran bir tarz üzerinden yürütülen iktidar olma biçimi, "darbe" değil midir?
Bu "darbe" zamana yayıldığı için ona "darbe süreci" denilemez mi?

Bu tarza yabancı olmak bir yana despotik tarihimizden epey alışığız, iyi biliyoruz; ama şimdi bu tarzın yoğunlaşıp kristalize olarak yeni bir faşist devlet kurmaya ve yeni bir faşist ulus inşa etmeye bilinçlice yönelmiş özel bir haliyle yüzleşiyoruz.

Pürüzler ve sürtünmeler

Ancak, koalisyondaki egemen güçlerin bir türlü çözemedikleri bazı sorunlar var:
Kürtler, Gezi odaklı toplumsal güçler ve sanayi işçilerinin hareketini bastıramıyorlar! Ekonomik krizi aşamıyorlar! Bölgede hegemon devlet olabilmek için yaptıkları kalıcı bir sonuç yaratamıyor!
Bütün bunların sonucu olarak da hedeflerine doğru ilerleyebilmek için ihtiyaçları olan toplumsal meşruiyeti ve onayı yeterince üretemiyorlar.
İşte, söz konusu pürüzler faşizmi kurumsallaştırmaya yönelen "darbe sürecinin" hedefine varmasını engelliyor. Hedefine varamayan iktidar koalisyonu içinde gerginlikler çıkıyor, ortak yürüyüşün üstünü kapattığı farklılıklar yeniden güçlenecekleri bir ortama kavuşuyorlar.
Ortaya çıkıp güçlenen "yenilgi" olasılığı da elbette farklılıkları kışkırtıyor. Hatta "batan gemiden kaçış" dinamikleri harekete geçiyor.
"Batı" olarak kodlanan ABD-AB emperyalizminin ve yerli ortağı TÜSİAD'da yuvalanmış yerel sermaye güçlerinin "restorasyon" projesi olan İmamoğlu-Babacan ekseni işte tam da bu sancıların zorladığı sistemin yeni seçeneği olarak kendisini var etmeye çalışıyor.
O noktada ama farklı darbe süreçlerinin de kendilerine alan açmaya çalıştıklarını görüyoruz.
Despotizmin içinde bilinç ve davranışları belirlenmiş egemen güçler, "başka türlü" egemen olmayı bilmedikleri için çareyi yine darbeci tutumlarda arıyor, "ortaklaşa" yapamadıklarını kendi özel duruşlarını güçlendiren bir darbeyle başarmayı yokluyorlar.

POLİTİKA

Oğuzhan Kayserilioğlu

Bir askeri darbenin gerçekleşme ihtimali çok güçlü değil ama zaten hâlihazırda siyasal darbeler süreçlerinden geçmiyor muyuz?

ABD hangi darbenin peşinde?

ABD'nin öylesi bir duruma nasıl müdahale edebileceğini araştırdığı anlaşılıyor. Hazırlanan rapordan anlaşıldığına göre, "Restorasyon" sürecinin "silahlı güvenliği" ordu ve devlet içinde halen varlığını sürdüren "Batıcı" güçlerle sağlanacaktır.

Koalisyon ortakları tarihin içinden çıkıp gelen iki ana odağa ayrılıyor, sonra onlar da kendi içlerinde bölünüyor hatta MHP örneğinde olduğu gibi karşı odakla daha yakın ilişkiler kurabiliyor.
"Laik" ve "İslamcı" ayrımı iktidar koalisyonunun tam ortasındaki yarılma!
Türkiye'de kapitalizmin gelişme sürecinin henüz başından itibaren farklı egemen devlet fraksiyonları kendi toplumsal meşruiyetlerini "laik" ve "İslamcı" olmak üzerinden üretti ve etraflarındaki toplumsal güçleri tarihsel derinliğe sahip bu farklı tarihsel-toplumsal ya da ideolojik konumlanma içinde konsolide ettiler.
İşe bakın ki, günümüzün kaotik koşullarının yüklediği gerginlikler tarafından zorlanan iki kampta da şiddetli iç ayrışmalar yaşanıyor!

Batı'nın hazırlığı

Kabaca bakacak olursak, Babacan "İslamcı-liberal" ve Davutoğlu "İslamcı-ulusalcı" yönde Erdoğan'dan ayrışırken, Ergenekon içinde de "Rusya-Çin" ya da "Batı" yanlısı olan iki kanat oluştu.
İşte, CIA'in raportörü ajansın hazırladığı rapordan anlıyoruz ki, bir yandan İmamoğlu-Babacan ekseniyle Erdoğan'ı terbiye etmeye ya da tasfiyeye çalışan "Batı" ve ortağı yerel sermaye güçleri, Erdoğan'ın dayatmalarına karşı ordu içindeki "Batı" yanlısı subaylarla da "başka" hazırlıklar yapmayı düşünüyormuş!
Emperyalizm ve yerel ortağı yerel sermaye güçleri, tümüyle kontrol edebildikleri yerel

ortaklarına "Birleşin!" diyorlar.
"Sivil" güçler "restorasyon" projesi üzerinden Erdoğan tarafından inşa edilen yeni düzeni aşırılıklarından arındırarak ve "demokrasi" maskesiyle süsleyerek halka kabul ettirmeye çalışırken; aynı zamanda, pek de "gösterilmeyecek" başka ve "derin" düzenlemelerle "Batı" odaklı emperyalist işleyişle "nikah tazelenecek" ve emperyalizm tarafından daha da içerden özel bir kapsanma sürecinin önü açılacaktır.
"Restorasyon" hamlesi, siyasal alanın hala bir biçimde süren biçimsel işleyişi içinde belki başarılı olabilir, ama seçimlerde hile yapmakta uzmanlaşan Erdoğan'ın "Ne yapayım, yenildim, buyurun artık iktidar sizin!" deme ihtimali neredeyse yok.
O, iktidarın devri sonrasında başına neler geleceğini az çok tahmin ediyor olmalıdır.

Halk güçlerinin yolu

İşte, ABD'nin öylesi bir duruma nasıl müdahale edebileceğini araştırdığı anlaşılıyor. Hazırlanan rapordan anlaşıldığına göre, "Restorasyon" sürecinin "silahlı güvenliği" ordu ve devlet içinde halen varlığını sürdüren "Batıcı" güçlerle sağlanacaktır.
Ancak, açıktır ki, bu güçler henüz kendileri olarak "çıplak" biçimde "sahaya" çıkma gücüne sahip değiller; halk güçlerinde birikmiş ve her an patlama potansiyeliyle dolu olan öfke ve toplumsal özgürlük arayışını ek güç olarak "kullanmak" isteyeceklerini tahmin edebiliriz.
Bu durumda, halk güçlerinin de öfkelerini ve özgürlük arayışlarını demokratik bir cumhuriyet hedefine kilitlenmiş ittifaklar kurarak, stratejik ve örgütsel bir "bağımsız" duruşa kavuşturmaları acil bir görev olarak kendisini dayatıyor. "Restorasyon" projesine "eklemlenmek", halkın değil sermayenin ihtiyaçlarının karşılanmasına hizmet etmek anlamına gelecektir.
Ayrıca, Ergenekon güçlerindeki iç ayrışmanın bir ürünü olarak, yeterince güçlü olmasa da, "sol-laik" görünüme bürünebilen ama Kürt düşmanlığında ısrar eden "Batı" karşıtı Avrasyacı bir devlet inisiyatifinin de devrede olduğunu hepimiz görebiliyoruz.
Günümüzün kaotik ortamının ve dünyadaki hegemonya boşluğunun kendilerine verdiği fırsatları kullanarak inisiyatif kazanmaya çalışan Avrasyacı güçler de, "laiklik" ve "ulusalcılık" söylemleri üzerinden halk güçlerinin özgürlük arayışını "kullanmak" isteyecektir.
Demokratik Cumhuriyet hedefli stratejik bir bağımsız duruşun böylesi arayışların da önünü keseceği açıktır.

Erdoğan'ın darbesi

Etrafına inşa ettiği "Kale" aynı zamanda Erdoğan'ın korkusunu gösteriyor ve hepsi "parayla" çalışan bu güçlere özellikle kritik anlarda pek de güvenilemeyeceğini bilebileceğinden, onca "azamete" rağmen yine de pek "huzurlu" olmasa gerek!

Eh, herkes sırf kendisine ait bir "darbe" olasılığını da bir biçimde kendi "özel" hesaplarının içinde konumlandırıp "gizli" hazırlıklarını yapıyorsa, Erdoğan'ın da seyretmekle yetinmeyeceği belli değil mi?
Onun da ülkeyi kendi durduğu yerden kendi bağımsız hedeflerine doğru sürükleyebilmenin bin bir hesabını yaptığı-yapacağı açıktır. Hatta bu türden "hesap" işlerinde özel bir yeteneğe sahip olduğunu önceden defalarca gördüğümüze ve elindeki devlet imkânlarını da bildiğimize göre, diğer heveslilerinden çok daha fazlasıyla "hesaplar" yaptığından emin olabiliriz.
Devleti esas olarak ele geçirip "şahsına" bağladığı yetmezmiş gibi, o bağladığı kurumlar içinde konumlandıklarını iyi bildiği "koalisyon ortaklarına" hiç güvenmediği için olsa gerek, ek olarak "Saray" odaklı bir "Paralel Devlet" kuran Erdoğan, söz konusu olan darbe fırsatıysa en hevesli ve en saldırgan bir güç olacaktır.
Mit ve polis teşkilatını kontrol edebilen, ordu içinde SADAT üzerinden inisiyatif alan, ağır silahlarla donatılmış SADAT'ın ordu dışındaki bağımsız örgütlenmesini tümüyle "Saray'a" bağlayan ve yine SADAT ve MİT üzerinden "İslamcı" on binlerce teröristi "kullanabilen" Erdoğan, aynı zamanda sokaklara doldurduğu "Bekçi" elbisesi giymiş partili militanları ve bilinçlice silahlandırdığı diğer "sivil" güçleriyle, gelebilecek saldırıların sahiplerinin iradesini kırmak ve saldırı olursa da ezebilmek için etrafını ateşten ve çelikten "kale duvarlarıyla" örmüş durumda.
Etrafına inşa ettiği "Kale" aynı zamanda Erdoğan'ın korkusunu gösteriyor ve hepsi "parayla" çalışan bu güçlere özellikle kritik anlarda pek de güvenilemeyeceğini bilebileceğinden, onca "azamete" rağmen yine de pek "huzurlu" olmasa gerek!

"Durmak yok, yola devam!"

Binbir gerilim ekseniyle her tarafından sarılıp sarmalanan Erdoğan, "geri dönebilme" eşiklerini epey aştığı için "Durmak yok, yola devam" demek zorunda. Ancak, ileri doğru attığı her adımda etrafındaki gerilimler tarafından daha da fazla sıkıştırıldığı için, sürecin "boğulma" ya da "çözülme" ile sonuçlanma olasılığını da görüyor olmalıdır.
Üstelik iktidar ortaklarına hiç güvenmemesi gerektiğini, kendisinin onlar hakkında düşündüklerinden yola çıkarak saptayabilecek deneyime de sahip.
O durumda, şimdi "ortak" yürürken, aynı zamanda kendi "faşist-hilafet devleti" hedefine doğru bir biçimde ilerleyebilmenin manevralarını yapıyor, "ortaklarına" fiili dayatmalar yaparak "Erdoğanist İslam" zemininde faşist bir devlet ve toplum inşasının tuğlalarını döşüyor, duvarlarını örüyor.
Ortaklar arasında bir "kopuş" olur mu, bilemeyiz, kimsenin de kesin bir cevap vermesi imkânsız.
Ancak, kimi ortakların da kendi "bağımsız" "restorasyon" ya da "Avrasyacı" yönde fiili durumlar yaratarak yol almaya çalıştıkları belli olduğuna göre, koalisyon güçleri arasında bir "kopuş" olasılığı olduğunu tespit edebiliriz.
İşte, şayet bir "kopuş" yaşanırsa, Erdoğan'ın şimdi etrafında bir "Kale" gibi konumlandırdığı ama aynı zamanda bolca fiili operasyonlar da yaptırdığı güçlerin hepsini, kendi bulundukları yerden ve kendi yapılarına uygun biçimde hızla harekete geçireceği açıktır.
"Mehdi bekleyen" zatın, bu işlerle "görevli" olduğu anlaşılıyor.

Hilafet devleti için

Erdoğan, koalisyon ortaklarıyla birlikte yürüttükleri özel bir "darbe süreci" içinde iktidar olurken; aynı zamanda, zirvesine "Halife" olarak kendisinin oturacağı bir "Hilafet Devleti" yönündeki farklı bir "darbe sürecini" daha yürüttüğünü görüyoruz.
Bu özel "Erdoğanist" darbenin aslında pek de gizlenmeyen "gizli" hazırlık faaliyetleri düzleminden ülkeye tümüyle hâkim olacağı bir konuma sıçrayabilmesi, kendisini bütün kollarıyla ve tüm gücüyle harekete geçirebileceği özel bir "momentumu" gereksiniyor.
Erdoğan'ın kimi "tuhaf" gibi gelebilecek hamlelerini öyle bir özel "momentumun" önünü açma girişimleri olarak da görebiliriz.
Başbuğ'un Cemaat ile ilgili suçlamasından hemen sonra Erdoğan'ın savcıları göreve çağırmasının ne anlama geldiği açıktır. Koalisyon ortaklarından birisi hapse atılmakla tehdit ediliyordu.
Sonrasında, Ergenekon'un Sözcü'sü gazetede çalışan gazetecilerin ve yine İYİP çevresinden olduğu anlaşılan gazetecinin hapse atılması da benzeri bir hamledir.
Erdoğan, ortaklarına doğru hamle yaparak açıkça onları karşı hamle yapmaya kışkırtıyor.
Acaba neden?
Keza, Suriye'de ve Libya'da olup bitenleri de, başka gerekçeleri dışında ek olarak yine koalisyon ortaklarına doğru hamleler olarak da anlamlandırabiliriz.
Açık ki, sırf kendi iktidarını kurabileceği özel bir "momentum" arayışı içinde ve bu yönde başka hamleleri de beklemeliyiz.
Erdoğanist bir darbe için, onun olağanüstülüğünü ve uygulayacağı şiddeti normalleştirip meşrulaştıracak durumlara ihtiyaç olduğu anlaşılıyor.
Faşizmin iktidar yürüyüşü zaten her zaman bu tarzda olmaz mı?
Ancak, hemen belirtmeliyiz ki, toplumun yarısından çoğunu açıkça karşısında görecek böylesi bir "darbenin" başarılı olma şansı yok; ülkenin açık bir iç savaşa ve her türden emperyalist müdahaleye uygun bir ortam içine girmesinden başka bir sonuç üretemez. Yine de, bütün faşistler böyle bir durumda "kesinlikle kazanırız, haydi Reis" diyeceklerdir.

POLİTİKA

HDP'nin "demokrasi ittifakı"nda izleyeceği rotada sosyalistler de belirleyici olacaktır.

HDP Kongresi'nde öne çıkan notlar

HDP'nin alacağı pozisyon, izleyeceği rota ülke siyaseti açısından kritik olacaktır. Yeni dönem politikasında belirlenecek bu yol haritasında, sosyalistlerin alacağı pozisyon da bir o kadar belirleyici olacak.

Perihan Koca

31 Mart yerel seçimlerinde ağır darbe alan siyasi iktidar, faşizmin kurumsallaşması yolunda adımlarını sıklaştırırken, ana odağını karşısında oluşan muhalefeti tasfiye etme temeline oturtmuş, bu doğrultuda başta Halkların Demokratik Partisi (HDP) olmak üzere halkçı, demokratik, toplumsal dinamiklere yönelik çok yönlü saldırı politikaları ile bu süreci işletmeye başlatmıştı.
Yerel seçimlerde bir önceki seçimler akabinde kayyum atanan belediyeleri tekrardan kazanan HDP, ikinci kez kayyum dalgası ile karşılandı ve başta Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediyeleri olmak üzere onlarca belediyeye yeniden kayyum atandı, Belediye meclis üyeleri görevlerinden alındı, tutuklandı. Halihazırda on binlerce üyesi cezaevlerinde rehin tutulan, kesintisiz gözaltı ve tutuklama operasyonlarıyla etkisizleştirilmeye, politik gücü kırılmaya çalışılan HDP, ana akım medyada kriminalize edilmek dışında esamesi bile okunmayarak kongre sürecine girdi.
Son derece olağanüstü ve zor koşullar altında, 23 Şubat Pazar günü Ankara'da kitlesel ve coşkulu bir katılımla HDP'nin 4. Olağan Büyük Kongresi gerçekleşmiş oldu.

Kongre'de öne çıkanlar

HDP kongresine ilişkin, öncelikli olarak şunu belirtmek ve öne çıkarmak elzem: Kongre, Kürt hareketinin uzun erimli mücadelesinde ağır bedeller ödemiş olan toplumsal tabanın direnci ve gücüyle bir halk kongresi olarak gerçekleşmiş, önemli bir direniş ve kazanım mevzisidir. Kongreyi belirleyen Kürt halkının direnci, kongrenin başarısı Kürt halkının başarısıdır.
Bir diğer önemli husus, kongrede verilen "enternasyonalizm" fotoğrafı oldu. 2019 yılında Leyla Güven öncülüğünde başlayan açlık grevleriyle birlikte ortaya çıkan toplumsal tepki ve uluslararası kamuoyunda oluşan meşruiyet başta Avrupa ülkeleri olmak üzere, Batı'da eş zamanlı ve ardışık olarak gerçekleşen kitlesel eylemler ile yeni bir boyut kazanmıştı. Şimdi, dünyanın dört bir yanından, 28 ülkeden gelen temsilci heyetlerinin kongre kürsüsünden yapmış olduğu deklarasyon ve verilen ortak fotoğraf Orta Doğu'da bir aktör konumuna yerleşen Kürt hareketinin uluslararası düzlemde oturduğu yere ilişkin oldukça önemli bir emaredir.

"Demokrasi İttifakı"

HDP kongresinde öne çıkan ana tema "demokrasi ittifakı" oldu. Radikal demokrasi programı etrafında, sosyalist soldan kimi yapıların da bileşen hukuku ile içerisinde bulunduğu bir birlik partisi de olan HDP'nin ana mottosu kurulduğu günden itibaren, demokrasi güçlerinin birliği ve ittifakı olagelmiştir. Ancak içerisinde bulunduğumuz ülke konjonktüründeki faşizm ve restorasyon olasılıklarını göz önünde tutarak siyaset gündeminde AKP-MHP iktidar bloku karşısındaki tüm güçlerin yan yana geliş koşullarının "demokrasi ittifakı" lafzı altında konuşulmaya başladığı bugünlerde kongre fotoğrafının işaret ettikleri başka bir mahiyet kazanıyor. Zira "demokrasi ittifakı" kavramının içerisine hangi güçlerin, nasıl konulduğu/konulacağı siyasi gündemin kritik tartışma başlıklarından biri, ki önümüzdeki günlerde bu tartışma ile daha sık haşır neşir olacağımız da aşikâr.
HDP kongresinde Ahmet Davutoğlu'nun Gelecek Partisi'ni temsilen gelen Genel Başkan Yardımcısının ön sıralardaki varlığı ve şimdilerde DEVA Partisi olarak deklare edilen partinin Genel Başkanı olan Ali Babacan'ın mesajının okunması ve sıkça dillendirilmeye başlanan "AKP-MHP faşist gidişinin karşısında tüm güçlerin ittifakı" söylemleri, HDP'ye yönelik izolasyon politikalarını kırma analizleriyle yahut salt diplomatik ilişkiler çerçevesinde değerlendirilemez yahut içerisinde bulunduğumuz ülke koşulları "AKP ve diğerleri" şeklinde bir indirgemeci ikilik ile açıklanamaz. Bu bakış ana sıkışan, tek yönlü, yüzeysel, kendinden menkul bir gidiş okuması olacaktır.
HDP, parlamento içerisindeki herhangi bir parti değildir. Türkiye'nin demokratik, halkçı, devrimci mücadelesinde önemli bir rolü olan bir örgüttür. Dolayısıyla HDP'nin alacağı pozisyon, izleyeceği rota ülke siyaseti açısından kritik olacaktır. Yeni dönem politikasında belirlenecek bu yol haritasında, sosyalistlerin alacağı pozisyon da bir o kadar belirleyici olacak. Özellikle de HDP'nin alacağı pozisyonda ana muhatap olacak olan HDP içerisindeki sosyalist yapıların tutumu.

Aleviler, mülteciler ve Maraş

Maraş, Sivas ve Çorum gibi katliamlardan sonra en fazla ülkeden göç eden kesim Aleviler olmuştur. Bu göçler sırasında mülteci, göçmen veya sığınmacı olarak çok fazla deneyim biriktirmiş, çok fazla zulüm görmüş bir halk olarak Aleviler, şartlı rehin olarak sunulan mültecilerle dayanışma ağlarını örmeli...

Şilan Sürmeli

27 Şubat'ta İdlib'te TSK taburunun vurulmasıyla Türkiye'de her şey daha da belirginleşti.
Bir taraftan AKP iktidarının dış politikadaki yetmezlikleri ve handikapları, bir tarafta uzun zamandır sorulan "Suriye'de ne işimiz var?" sorgulamaları, diğer taraftan ise konjonktürel politikalar sonucunda tarihimizin ortaklaştığı Suriyeli mültecilerin yaşadıkları.
Son zamanlarda yaşadığımız bu olaylar bize devletlerin ve iktidarların çıkarları için ezilenlere, emekçilere ve halklara nasıl şiddet uyguladığını gösteriyor.
Tarihe dönüp baktığımızda devletler tarihi, insanlık tarihi içinde önemli bir kesittir. Bu tarihsel kesitlerde devletler varlıkları/iktidarları için halkları ve insanlığı yok etmiş, bu da yetmezmiş gibi kendi bekası için halkları birbirine düşman etmiştir. Yakın tarihte yaşadığımız Maraş Katliamı bunu gözler önüne sürüyor.

Maraş'ta ne oldu?

1978 Maraş Katliamında onlarca Alevi yurttaşı katledilmiş, yan yana yaşayan Alevi ve Sünni halkı birbirine karşı -devletin bekası ve artan sol rüzgârı kesmek için- kırdırtılmıştı.
29 Şubat'ta Maraş'ta İdlib'te yaşanılan son olaylardan dolayı, iktidarın kendi çıkarı için uzun zamandır elinde koz olarak kullandığı, mültecilere yönelik bir saldırı gerçekleşti.
Faşizmin kitle tabanının hemen nasıl organize olduğunu gösteren bu saldırı videosunu izlerken, Maraş Katliamı'nı yaşayan, duyan bütün Aleviler yıllar önce yaşadıkları şeyleri tekrardan hissetmişlerdir. Mültecilere yapılan saldırıda kendi başına geleni hatırlamıştır ama en önemlisi 'Yine bir katliam yaşar mıyım?' diye de aklının bir köşesinden geçirmiştir.

Aleviler ve olasılıklar

Yaşanılan son olaylar Alevilerin sistem tarafından asimile edilme olasılığıyla birlikte belli olasılıkları tekrardan gündemleştirmiştir.
En önemli olasılıklardan biri, Orta Doğu'daki savaş, katliam ve sömürü politikası her an topun ağzına Alevileri yerleştirebilir. Olası bir İran, Irak veya Suriye gerilimi bu coğrafyada yaşayan Aleviler için bir katliam çağrısı olarak geri dönebilir.
Bir diğeri ise artan şoven duygular Alevi halkına da sirayet edebilir. Türkiye'de yaşanan her kriz/gerilim devletin bekası söylemiyle buluştuğu için Aleviler de bu atmosferden etkilenip mültecilere yönelik artan ayrımcılık ve saldırı politikalarına itilebilir ya da bu politikalar karşısında susabilir.
Sadece Maraş ve Hatay'a baktığımızda bile 'şehit kanıyla' yapılan politikaların bu iki olasılığın aynı anda ne kadar hareket halinde olduğunu göstermekte.

Mültecilerle dayanışma

Aleviler için dayanışma ve mücadele kavramları tarihlerinden aldıkları iki önemli dinamiktir.
Sadece Maraş'tan sonra değil Sivas ve Çorum gibi katliamlardan sonra da en fazla ülkeden göç eden kesim Aleviler olmuştur.
Bu göçler sırasında mülteci, göçmen veya sığınmacı olarak çok fazla deneyim biriktirmiş, çok fazla zulüm görmüş bir halk olarak Aleviler, şartlı rehin olarak sunulan mültecilerle dayanışma ağlarını örmeli, olası ırkçı durumlara karşı tutum sergilemelidir.
Ayrıca kendi sorunları etrafında örgütlediği mücadelesini, 'Canı cana, malı mala katarak', sömürüsüz bir yaşamın ve ortaklaşmanın adı olan Rıza Şehri ütopyasıyla buluşturma inancını sürekli diri tutmalıdır.
Aşk ile…

Bahçeli'nin Suriye düşü

Hasan Feramuz

İktidar ortağı MHP, savaş tamtamlarını bütün iştahıyla çalmaya devam ediyor. Tamtamların çıkardığı ses "milliyetçi" ahalinin bir yandan motivasyon sağlamasına, titreyip kendine gelmesine neden olurken diğer yandan yaklaşan felaketin sesinin duyulmasını da engelliyor.
Kuruluşundan itibaren varlığını "savaş" üzerinden temellendiren MHP ve öncülleri, sermaye düzeninin tehlikeye girdiği veyahut yeni "atılımlar" yapacağı anların sivrilen öznesi oldu, olmaya da devam ediyor.
Bu bağlamda Devlet Bahçeli'nin Esad'ı devirme tutkusu kimi hezeyanları barındırmakla birlikte bu ikili "anı" da içeriyor.

Bozkurt ileri!

"Arap Baharı"nı yayılmanın bir fırsatı olarak gören sermaye, bu fırsatın kâbusa dönüştüğü gerçeğine rağmen özellikle Suriye'deki "atılımını" inatla sürdürüyor. Afrin zeytinlerinin ve İdlib'teki sanayinin talan edilmesi bu "atılımın" bir boyutuyken üniversite kurulması, PTT ofislerinin açılması ve kaymakam atanması diğer boyutu. Fakat Esad'ın Rusya ve İran'ın desteğiyle hızla ilerlemesi, bu atılımları tehlikeye düşürmekte. Dolayısıyla Bahçeli'nin bozkurtları, bu atılımların korunmasıyla birlikte olası ilerleme fırsatları için de "taze" kanlar. Ergenekon'dan çıkma motivasyonuyla Suriye dosyasını alan bozkurtların Şam hayalini kurmaları bu açıdan çok da sürpriz değil. Nitekim Bahçeli de gerekirse silah elde savaşacağını belirtmedi mi?

Suriye fırsatları

Suriye'de savaş bozkurtların yanı sıra tefeci-bezirgân kökenli Anadolu sermayesi için de alan açıyor. AKP döneminde pastadan yeterince pay alamayan bir kesim MHP aracılığıyla oluşan boşluktan faydalanmak istediğini, yerel seçimlerde İç Anadolu'daki oy kayışında kendini ifade etmişti. Anlaşılan o ki Suriye'deki pasta hem bu kesimin hem de bu kesimi çeperinde tutmak isteyen Bahçeli'nin ağzını sulandırıyor.
Suriye'deki savaş ayrıca MHP'nin daralan toplumsal alanını da genişletme fırsatı taşıyor. Toplum üzerinde estirilen milliyetçilik, vatan, şehit söylemleriyle halkı mümkünse esir alarak Şam seferine sürükleme, değilse de belirlenen alanın dışına çıkmamasını sağlayarak bağımlı hale getirme amaçlanıyor. Böylece AKP sonrasında MHP'nin var olabilmesinin olanakları da yaratılmak isteniyor.
Suriye fırsatlar kadar, hatta bir nebze ondan daha da çok sayıda, "tehlikeleri" de gerçekleşmesi yüksek olasılık olarak barındırıyor. Ekonomik krizle birlikte derinleşen devlet krizi, sermaye düzeninin işleyişini tehdit ediyor, halkçı dinamiklerin önünü açıyor.
"Tehlike" durumunda esas işlevi halkçı dinamikleri yok etmek olan MHP'ye büyük "görev" düşecektir. Bu görevini "başarabilmesi" için ise yeterli güce sahip olmayan MHP için Suriye'nin fırsatları, bu gücü sağlayabilmesi açısından büyük önem taşıyor. Fakat bu fırsatların gerçekleşebilmesi MHP'nin gücünden çok halkçı dinamiklerin göstereceği mücadeleye bağlı olacaktır.

POLİTİKA

Kendimize ve birbirimize ihtiyacımız var

Boş kafes yanılsaması

Emin olalım bir "kör dövüşteyiz" ve "mahallemiz" gereği boksun ilk derslerinden olan gard almak iyi öğretildi bize. Gelen saldırıların yönü ve şiddeti yapacağımız "yıkıcı hamlenin" de yönünü ve şiddetini bulmamızı sağlayacaktır.

Güney Mengen

"Yaşam bir oyun olsun isterim: Baş döndürücü kazançların olduğu bir oyun. Evet, bu oyunu oynamak isterim ama ciddi olarak." *

Bütünüyle rasyonel hale gelmiş, tüm olasılıkların göz önünde olduğu bir oyunu oynamak istemeyiz. Bu gerçek anlamda yaşamı geçiştirmektir. Yaşam geçiştirebileceğimiz bir şeyden daha çarpıcı sonuçları olan etkinlikler bütünüdür.

Bizi "oyunda" tutan şey sadece gizemli olanın cazibesi değil elbet. Bir yanılsama, bir aidiyet, oyunu anlamlandıracak bir ân'ı bekliyor olmak.

Bu umutlu bekleyişin, baş döndürücü kazançlar getirmeyeceğinin ayyuka çıkması oyunun tadını kaçırabilir. O ân bulunduğumuz yer elimizde bulunan "kozların" anlamını yitirdiği, "asların" değersizleştiği, renklerin silikleştiği bir yer. "Tanıdık" ve alışılmış seslerin olduğu, tüm köşelerin ezbere(!) bilindiği bir mekân.

Şimdi paraziti olduğumuz bu mekâna ve bu mekândan nasıl itildiğimize bakalım.

Gündelik yaşamın F tipleri

Bu mekân gündelik yaşamımızın mekânları. İş yerimiz, okulumuz, mahallemiz… Gündelik yaşamımızın hapishaneleri buralar. Hatta gündelik yaşamımızın "F tipleri".

F tipi hapishaneler genellikle siyasi tutsakların bulunduğu, hareket alanı, aydınlatma süresi ve saatleri, beslenme, iletişim, görüş/ziyaret, sayım/denetim gibi tüm yaşamsal ve idari işlerin yönetimce belirlendiği ve düzenlendiği, ışık ve ses yalıtımı olan, gündüzün ve gecenin fark edilemediği, 1,5 m²'lik tuvalet ve duş bölümü dahil yaklaşık 11 m²'lik hücrelerden oluşan mekânlardır.

Gerçek anlamda gün yüzü görmeyen; yani işe gitmek için gün ağarmadan evden çıkan ve henüz eve varamadan havanın karardığı koşullarda çalışan işçiler, öğrenciler, kadınlar, çocuklar, milyonlar yok mu? Bu milyonların yer altında, bodrum katlarında ya da AVM'lerde plazalarda çalışıp ve hatta bodrum katlarında yaşayan bir kısmının da olduğunu biliyoruz.

Sabah kaçta evden çıkmamız, kaçta dönmemiz gerektiğini, tüketebileceğimiz besin maddelerini, hareket alanımızı, kimlerle ve hatta nasıl iletişebileceğimizi belirleyen, özel ve özsel alanımız dahil yaşamımızın büyük çoğunluğunun bir idari kurum tarafından takip edildiğini ve denetlendiğini, yani tüm bunların bir erk tarafından belirlenen hale geldiğini söylersek

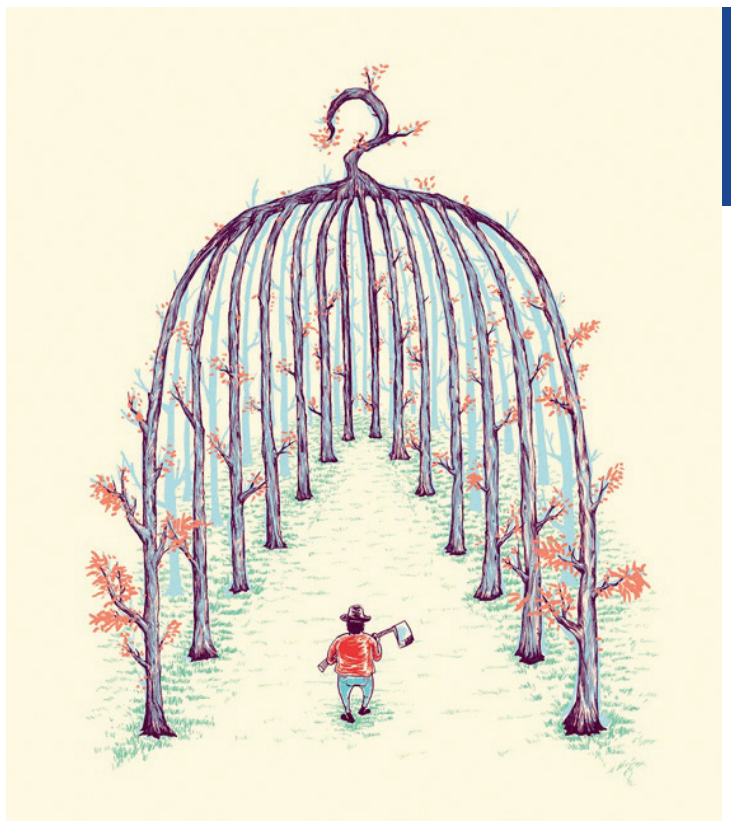

yanılmış olur muyuz?

Sadece bunlar da değil; üretim faaliyetimiz, tüketim faaliyetimiz, düşünsel faaliyetimiz hatta seyir faaliyetimiz bile belirlenen hale gelmiş durumda. "Üzerine çalıştığı ürün hakkında karar veya değişiklik yetkisi olmayan"**, ürettiği şeye tamamen yabancılaşmış bizler, gündelik yaşamda görme faaliyetimizin içini birkaç gri şeyin doldurmasına ne zaman karar verdik? Bize bunları unutturan şey "tanıdık" ve alışılmış sesler, tüm köşelerini ezbere(!) bildiğimiz sokaklar ve mekânlar olabilir mi?

Ve bunları hatırlatan şey, bir F tipi hücrede olduğumuzu da anımsatabilir mi?

Belki de haddimizi aşarak(!) gündelik yaşamda da F tipi uygulamalarının dayanağı olan Terörle Mücadele Kanunu ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Kanunu'nun yürürlükte olduğunu söyleyebilir miyiz?

Bizi buradan kim kurtaracak?

Avukatımızın kendimizden başkası olmadığını peşinen belirtelim. Savunmaya, bizden çalınan ve bizi edilgen hale getiren tüm yaşamsal faaliyetlerimizi talep etmekle başlayabiliriz. Bu bizi özneleştirecek olan özgürleştirici bir faaliyettir. Edilgen bir yaşamda varlığımız mana yitimine uğrar. Ancak bu mananın yerine koyduğumuz "şeyleri" yitirince bu yıkıcı bir enerji açığa çıkarır.

Münferit olmadığından emin olduğumuz intiharlarda, dünyanın her yerinde ayağa kalkan halkların isyanında ve gençlerin en ön saflardan haykırışlarında da bu enerjinin imzasını görüyoruz.

Nasıl ki bu olguları silikleştiren "birileri" varsa savunma yapacağımız "makamı" da silikleştiren birileri var. Emin olalım bir "kör dövüşteyiz" ve "mahallemiz" gereği boksun ilk derslerinden olan gard almak iyi öğretildi bize. Gelen saldırıların yönü ve şiddeti yapacağımız "yıkıcı hamlenin" de yönünü ve şiddetini bulmamızı sağlayacaktır.

Kör dövüşte olduğumuzu ve silikleşmiş vaziyette bulunan rakibi aklımızdan çıkarıp, kafeste yalnız olduğumuzu sanarak kendimizi oyunun dışına atmayı asla düşünmeyelim.

Avukatın hakim, hakimin avukat olduğu görülebilir ve bugünün "avukatları" yarının "hakimleri" olabilir. Fakat aynı davada avukatın da hakimin de aynı kişi olması mümkün değildir.

Tıpkı F tipi tutsaklarının olduğu gibi; temiz havaya, farklı sesler duymaya ve farklı renkler görmeye ihtiyacımız var.

Kendimize ve birbirimize ihtiyacımız var.

Sevgili hocamız Dr. Mehmet Fatih Traş'a saygıyla…

** Paul Lafargue, Tembellik Hakkı, Ayrıntı Yay. s.78*

*** Richard Sennet, Karakter Aşınması, Ayrıntı Yay.*

Sınırlar arasında mücadele: Mültecilik

Mültecilerle dayanışma yeterli değil. Toplumun her kesiminden güçlü bir tepki oluşturarak Suriye savaşının derhal durdurulması ve mültecilere insani koşullarla güvenli bir yaşam sağlanması için mücadele edilmesi gerekiyor.

A. Küçük

Suriye'deki emperyalist savaş politikalarının devamında ısrar ederek, diğer emperyalist ülkelerle birlikte binlerce insanın ölümüne ve mülteci olarak yer değiştirmesinde pay sahibi olan AKP/Erdoğan iktidarı; mültecilerin hayatları üzerinden tamamen çıkara dayalı bir politika izliyor.

Son süreçte Rusya ve İran desteği ile ilerleyen Suriye ordusunun cihatçı çeteleri bozguna uğratması sonucu iktidar tarafından sahaya sürülen TSK'dan, resmi rakamlara göre 36 kayıp verildi.

Bu olayla Suriye politikasında iyice sıkışan Erdoğan, bu sıkışmışlıktan çıkabilmek için, mültecilerin Avrupa'ya geçişlerinin engellenmeyeceği açıklaması yaptı.

Bu bağlamda Erdoğan'ın bir yandan asker ölümlerinin yarattığı öfkeyi mültecilere yönlendirerek bu durumun yükselttiği milliyetçilik üzerinden kitlesini konsolide etmek istediği, öte yandan AB ülkelerine mülteciler üzerinden yaptığı şantaja devam ettiği görülüyor.

Mültecilere düşmanlıkta ortaklaşıldı

İktidarın açıklamasından sonra Türkiye'de sömürü, açlık ve saldırganlıktan başka bir şey bulamamış olan mülteciler, Avrupa'ya gidebilecekleri vadiyle araçlarla sınıra getirildiler. Ardından, fiilen meşru hale getirilen insan kaçakçıları aracılığıyla Yunanistan sınırından geçirilmeye çalışıldılar. Yunanistan'a geçişi tehlikeli bulan mülteciler ise onları sınıra getirenler tarafından tehdit edilerek sınırı geçmeye mecbur bırakıldı.

Sınırı geçtiklerinde Yunanistan'ın yoğun saldırılarıyla karşılaşan mülteciler, Türkiye-Yunanistan sınırında sıkıştırılarak insanlık dışı muamelelere maruz kalıyor, hayatları tehlikeye atılıyor. Avrupa'ya gidemeyen, Türkiye'ye dönemeyen mülteciler iki sınır arasında kötü koşullarda bekletiliyor.

Mültecilerle ilgili tüm anlaşmaları ve uluslararası hukuku hiçe sayan tüm bu uygulamalar gücünü Türkiye'de ve Avrupa'da mülteci karşıtlığı üzerinden yükseltilen milliyetçilikten alıyor.

Kitlesini sağ popülist söylemlerle, mülteci ve göçmen karşıtlığı üzerinden konsolide eden Avrupa sağı, son olayları kullanarak toplumdaki mülteci karşıtlığını körüklemeye devam ediyor.

Ancak bu uygulamalar, Türkiye ve Avrupa toplumlarının bir kesiminden olumlu karşılık bulsa da, mültecilere dayatılan korkunç koşullara tepki gösteren bir kamuoyu da oluşmuş durumda.

Sadece dayanışma yeterli mi?

Avrupa'nın çeşitli yerlerinde mültecilerle dayanışma eylemleri yapıldı.

Türkiye'de toplumun çeşitli kesimlerinden el yordamıyla da olsa mültecilerle dayanışmaya çalışan, sınırda bekleyen mültecilere yardımlar gönderen, Suriye'deki savaş politikasına karşı da sesini yükselten heterojen bir kitle oluştu.

Gezi eylemlerinden bu yana oldukça hareketli olan kadınların, doğa savunucularının, demokratların, Alevilerin başını çektiği, içinde yeni bir toplumun nüvelerini barındıran dinamiklerin yarattığı etki; mültecilerle dayanışmada da kendini gösterdi.

Elbette ki bu dayanışma yeterli değil. Toplumun her kesiminde savaş karşıtlığı üzerinden güçlü bir tepki oluşturarak, Suriye savaşının durdurulması ve mültecilere insani koşullarla güvenli bir yaşam sağlanması için mücadele edilmesi gerekiyor.

EMEK

İşçi sınıfının mücadelesi 2020'nin ilk döneminde kayıpla sonuçlansa da, dipte büyük bir öfkenin biriktiği anlaşılıyor

İşçi sınıfı hassas ve öfkeli!

Sınıf hareketinin içinde büyüyen haklı talepler ve geliştirilecek ortaklaşa bir mücadele hattı, işçi sınıfının en geniş kesimlerine birbirini tetikleyerek yayılabilir.

Erkan Gökber

Sınıf mücadelesinde bir dönemeç alınırken, sahne 2020'nin ilk aylarında yenilgiyle kapandı.
2019'un ilk yarısında gerçekleşen TÜPRAŞ sözleşmesiyle açılışı yapılan sınıfa yönelik saldırı süreci, tekstil grup sözleşmesi, kamu işçileri ve kamu emekçileri sözleşmelerindeki hak kayıpları ile devam etti.
O arada pahalılık ve işsizlik yeni rekorlar kırarak sınıfın kayıplarını derinleştirdi. Yıl sonunda asgari ücretin belirlenmesiyle tepkiler yoğunlaşıp yaygınlaşırken, en son MESS sözleşmesinde düğümlenen sürece açlık, yoksulluk ve ihanet sözleşmeleri damgasını vurdu.
Sermayenin kurmay heyetinin başında Koç Holding'in bulunduğunu gördük. İlk işaret fişeğinin atıldığı TÜPRAŞ'tan, asgari ücret görüşmelerini yürüten TİSK'e, metal işkolunda MESS'e, Koç Holding sınıf savaşında sermayenin amiral gemisi pozisyonunda bulundu.
Kriz sürecinde işsizlik, açlık, ölüm gösterilerek, işçileri kıt kanaat geçim mücadelesine mahkûm etmek sermayenin hanesine başarı olarak yazıldı.
TİSK ve MESS Başkanı, Koç'un gözde prensi Özgür Burak Akkol, büyük patronlar adına adına galip gelirken, bir üstün sadakat madalyasını hak etti.

Çekilen dalga güç topluyor

Sınıf hareketi derin bir iç çekiş gibi gerilerken, sermaye rahat bir nefes verdi. Patlamasından korktukları dalga çekiliyordu. Lakin uğradığı kayıpların ağırlığını yüklenerek çekilen sınıfta, bir sonraki kabarışın uğultuları görülmeye başladı bile…
Sermaye için daha alacak çok yol vardır. Fakat yakaladığı zafer trendini sürdürmek öyle kolay olmayacaktır. İnce planlar yaptıklarından emin olalım.
Ülkenin kaotik toplumsal/siyasal durumunun puslu havasında yeni saldırılar için fırsat kolluyorlar: Kıdemin tazminatının gaspı, esnek çalışma, yeni işsizlik dalgası…
Fakat süreç oldukça ağır ve kırılgan. Sınıf, havzalarda kor gibi için için yanıyor ve her an alevler parlayabilir. İşçiler hassas ve öfkeli!
Sınıf hareketinin içinde büyüyen haklı talepler ve geliştirilecek ortaklaşa bir mücadele hattı, işçi sınıfının en geniş kesimlerine birbirini tetikleyerek yayılabilir.
Emek güçlerinin karşı hamlesi ve birleşik bir sınıf mücadelesinin geliştirilmesi için koşullar uygun.

İşçiler burada sendikalar nerede?

Sınıfın hali böyleyken işçi örgütleri olarak bilinen sendikalar ne durumda?
Sınıf hareketiyle sendikaların dünyası farklı dünyalarda yaşıyor. Sendikal hareketin görünümü çözüm olmaktan uzak ve sorunun kendisine hizmet eder halde.
İşbirlikçi sarı sendikalar, sermayenin ve devletin kontrol aygıtı biçiminde yapılanırken, her fırsatta sınıfın doğal öz savunma refleksini kırmaya çalışıyor. Sınıftan öylesine yabancılaşmış ve sermayeye öylesine devşirilmişler ki, sadece yüksek maaşları ve pahalı araba markalarıyla gündeme geliyorlar.
Emekten yana, güçlü mücadele tarihi olan sendikalar ise -birkaç istisna dışında- olayları yorumlamanın ve güzel sözler söylemenin ötesinde bir kurucu pratik sergilemiyor. Tarihten alınan referans yetmiyor, somut-güncel işçi sınıfıyla kurulan bağlarda karşılığını bulamadıkça "söz boşlukta çürüyor!"
Sınıfın tarihsel mücadele mirasına sığınıp, sınıf mücadelesinin elde kalan siperlerine çekilerek, krizin geçmesini beklemek akıllılık değildir. Genel Kurullarında sistemin "restorasyonu"nu baş tacı yapan, sermayeyle diyalog zeminlerinde "yüksek dengelere" oynayan sendikal bürokrasinin işçi sınıfına sınıfa sunacağı bir gelecek ufku var mı?
İçimizdeki düşman sendikal bürokrasiye karşı işyeri komitelerini örgütlemeli, taban örgütlenmelerini geliştirmeliyiz!

Örgütlenme değiştirir

Şu dönemde sınıf hareketi içinde ufkunda, lügatinde, pratiğinde "BİRLEŞİK MÜCADELE" olmayan her eğilim, sendika, parti, direniş hareketi sermaye saldırıları karşısında savunmasız bir hedef, zayıf birer kale olmaktan öte değildir.

Sermaye saldırılarına karşı ortak mücadele her şeyden önemli! Sendikalı, sendikasız, hangi işkolundan, sınıfın hangi bölüğünden olursa olsun işçilerin birleşik mücadelesini büyütmeliyiz!
Ona yapışan içimizdeki düşman, ağacın içindeki kurtların dökülmesi, sınıfın içine işleyen asalaklığın bir hastalık gibi sökülüp atılmadan dallarımız yeşermez.
Mücadele azmini ve ufkunu kaybetmiş, sınıfın derin bir iç çekiş gibi gerilediği, çalışma ve yaşam koşullarının ağırlaştığı ve ücretlerin düştüğü bir kriz; emekçiler için anlatılmaz yaşanır bir süreç...
Etimizde, kemiğimizde, sinirlerimizde hissediyoruz.
Dünyanın döndüğü her saniye yoksulluğu, işsizliği, sefaleti yaşıyoruz.
Geçim sıkıntısı, meslek hastalığı, evimizde yoksulluk, eşimizin işsizliği yahut yorgunluğu, çocuğumuzun birçok çağdaş gelişmeden mahrum büyüyor olması gibi somutlukta özetlenebilir.
Çalışmak karın tokluğuna, borca, ailesini ayakta tutmaya yarayan bir zorunluluktur. Çalışmanın erdeminden bahsedilemez. Çalışmak verili koşullarda bir zulümdür.
Ya açlık ya da ölümüne, kölece koşullarda çalışmak! İşte işçi sınıfına dayatılan onursuzluk!
İşçi için yaşam mesai bitiminde başlar...
Emek insani yeteneklerin dışavurumu olmaktan öte mesai saatine göre işçinin bedeni üzerindeki egemenliği ifade eder.
Emek, yaşam için gerekli geçim imkânlarını sağlamaktan öte değildir işçi için...
Örgütlenme, birlik, mücadele işçinin hayatına anlam katar, onu değiştirir ve geliştirir.
Onur olmadan yiyeceğimiz ekmek çürüktür, koftur.

İşyeri komiteleri ve birleşik mücadele

İşçi sınıfının kurtuluşunun işçi sınıfının kendi eseri olması gerektiğini varoluş gerekçemiz sayıyorsak, işyeri komiteleri ve taban örgütlenmelerinin büyütülmesi, desteklenmesi sınıf mücadelesinin günümüzdeki temel görevidir.
Ve sınıf mücadelesi birçok görünümüyle ve muazzam bir yaygınlıkla açığa çıkıyor. Her taşın altından çıkan kapitalist barbarlık bize dişlerini göstererek sırıtırken, sınıfın tek tek ateşleri yaktığı ancak ortak bir mücadeleyi örgütleyemediği bir süreçteyiz.
2020 sınıfın ayağa kalktığı, direnişlerin arttığı, işsizlik ve pahalılığa karşı halk isyanlarının büyüdüğü bir yıl olacak. Bunu görmek için stratejist ya da kâhin olmaya gerek yok!
Şu dönemde sınıf hareketi içinde ufkunda, lügatinde, pratiğinde "BİRLEŞİK MÜCADELE" olmayan her eğilim, sendika, parti, direniş hareketi sermaye saldırıları karşısında savunmasız bir hedef, zayıf birer kale olmaktan öte değildir. Belki direnç oluşturabilir, düşmanın hızını kesebilir fakat ortak mücadele ufku olmadıkça zafere varması mümkün değil...

Kapitalizm öldürüyor

Sistem yoksul yaratıyor. Ardından kendi meşruiyetini kaybetmemek, bunun sorgulanmasını engellemek için de "yoksullukla mücadele" gibi şirin görünen yollara başvuruyor. Yoksulluğun esas nedeni kapitalist üretim ilişkileridir.

Serkan Nar

Memleketin hali pürmelâli üzerinden onlarca şey söylenebilir, ancak içinden geçtiğimiz süreç farklı fazlardaki krizlerin kesiştiği bir döneme tekabül ediyor. Hangi krizin öne çıkabileceği tamamen o krizin basıncının artmasına neden olan kimi gelişmelere bağlı. Kontrol dışı gelişen bu durumun devlet kapasitesini zorladığını ve aşındırdığını söyleyebiliriz. Bu, dolayısıyla yaşamın günlük akışını dahi kontrol edilemez hale getiriyor.
Bu kriz sarmalının başat faktörü hiç şüphesiz ki ekonomik krizdir.

Ekonomik kriz

AKP iktidarının krize müdahalesi, önceden bilinmeyen ya da öngörülemeyen ekonomik ve ekonomik olmayan bazı gelişmeler çerçevesinde krizin konjonktürel olarak yönünü değiştirmek şeklinde oluyor. Ancak içinde bulunduğumuz kriz konjonktürel değil, yapısaldır. Yani iktidarın krize müdahale tercihi, onun ekonomik ufku ile belirlenmez, tamamen onun sınıfsal yapısıyla belirlenir. Dolayısıyla mevcut iktidarın krize müdahale tercihi sermaye lehinedir.

İşsizlik, yoksulluk, açlık ve kapitalizm

Ekonomik daralmanın devlet gelirlerini de olumsuz etkilemesinin doğrudan sonucu, yeni vergiler ve zamlar, işsizlik ve düşük ücret baskısının artması şeklinde oluyor. Yani ekonomik krizin ortaya çıkmasında en küçük bir sorumluluğu olmayan emekçiler, giderek artan hayat pahalılığı karşısında mum gibi eriyen ücretleri/maaşları ile krizin bedelini en ağır şekilde ödemeye mahkûm ediliyor.
DİSK/Genel-İş Araştırma Dairesi tarafından hazırlanan "Türkiye'de Gelir Eşitsizliği ve Yoksulluk" raporuna göre ekonomik kriz, 1 milyondan fazla yeni işsiz yarattı. Türkiye'de 16 milyon kişinin yoksul, 18 milyon kişinin ise yoksulluk riski ile karşı karşıya olduğu belirtilen rapora göre Türkiye'de en zengin ile en yoksul arasındaki gelir eşitsizliği 8,7 katını buldu.
Sistem yoksul yaratıyor. Ardından kendi meşruiyetini kaybetmemek, bunun sorgulanmasını engellemek için de "yoksullukla mücadele" gibi şirin görünen yollara başvuruyor. Yoksulluğun esas nedeni kapitalist üretim ilişkileridir. Sınıflar arası dengesizliklerdir. Birileri zengin olduğu için, diğerleri yoksul oluyor. Sermaye birikimi elde ediyorsanız, bunu ancak başkalarının paylarına el koyarak elde ederseniz.

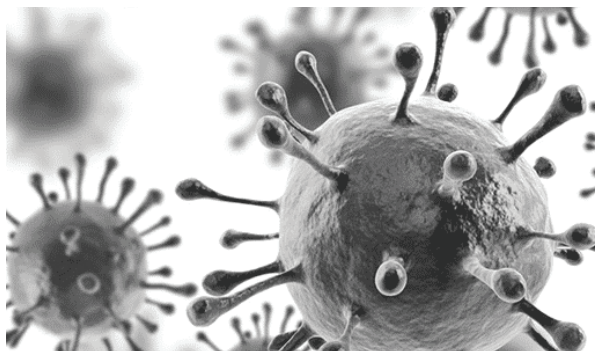

Krizin yansımaları

Krizler, sermayenin hareketiyle ilişkili olarak var olur. Dolayısıyla sermaye için krizden çıkmada işsizlik hem bir "fırsat" hem de bir "cezalandırma" işlevi görür.
Kriz koşulları altında çalışanların geçim kaygısı, bunun gerisinde yaşamlarını devam ettirme kaygısı var. İşçiler her gün işlerine giderken "Bugün kim işten çıkarılacak, acaba ben mi?" diye düşünerek endişeli, gergin ve kaygılı bir ruh haline bürünürler. Temel ihtiyaçlarını bile karşılayamayacakları endişesinden dolayı insanların yaşamlarıyla oynayan bu cezalandırma yöntemi insanları umutsuzluğa, umutsuzluk ise intihara sürüklüyor.
Bütün bu olgular en genel düzeyde sermayenin hareket yasalarıyla koşullanıyor. Yani sermayenin üretim sürecinde karşılaşılan "pürüz"ler olarak görülüyor. İntiharlar esasında kapitalizme içkindir. Yani sınıf mücadelesi aynı zamanda var olma mücadelesine bürünüyor.

EKONOMİ

Volkan Yaraşır

Ekonomideki çoklu kırılganlık, yeni kriz dinamiklerinin önünü açıyor

İktidar çoklu krizi öteliyor

Türkiye kapitalizmi, dış kaynağa yapısal bağımlılığı ve borçla dönen ekonomisi konjonktürün yarattığı olanaklarla "nefes" aldı. Siyasal iktidar böylece krizi öteleme şansı buldu.

2018 yılında Türkiye'nin içine girdiği döviz krizi, Arjantin'in yaşadığı borç kriziyle birlikte küresel krizin üçüncü fazını işaretledi. Kriz böylece periferiye yansımış oldu. Kırılgan 5'li ya da kırılgan 8'li diye tanımlanan ülkelerin (Arjantin ve Türkiye bu kategorinin içinde yer alıyor) ya da ikinci kuşak kapitalist ülkelerin, krizin bu fazından şiddetle etkilenmesi yüksek olasılıktır.
Arjantin'de IMF'yle yapılan stand-by anlaşması sonucunda borç çevriminin kırılması engellendi. Sosyal yıkım programları devreye sokuldu. Uygulanan ultra neo-liberal politikalar devlet başkanı M. Macri seçimleri farkla kaybetmesine yol açtı. Sol Peronist Alberto Fernandez yeni devlet başkanı seçildi.
Bu durum yıkıcı neo-liberal programlardan sonra halkçı ve yeni kalkınmacılık diye tanımlanan programların devreye sokulması, ardından neo-liberal programlara yeniden geçilmesi anlamına gelen Arjantin Sarkacı diye tanımlanan duruma uygun bir gelişmeydi.

Çöküş sarmalı

2018 yılında döviz kriziyle sarsılan Türkiye ekonomisi hızlı bir ekonomik çöküş sarmalı içine girdi. Çoklu krizi tetikleyecek bu gelişmeler kendini en net Türkiye kapitalizminin taşıyıcı sektörü olarak öne çıkarılan, emlak ve inşaat sektöründe gösterdi.
Siyasal iktidarın organik sermayesini oluşturan kesimleri bünyesinde taşıyan sektör (ayrıca savaş ve askeri sanayi kompleksi bu fraksiyona eklenebilir) ve sektörün öne çıkmış şirketleri iflaslarını açıkladı ya da konkordato ilan etti.
Aynı süreçte farklı sektörlerde bir dizi şirket iflasları yaşandı. İşsizlik ve enflasyon kritik eşiklere ulaştı.
Ekonominin ani durma noktasına geldiği aşamada, senkronize bir kriz sarmalının nesnel zeminleri doğdu. Döviz krizinin tetiklediği emlak krizi ve bankacılık krizi 2019 yılının en temel riski olarak kendini hissettirdi. Ayrıca bu gelişmeler borç çevrimini kıracak mahiyetteydi. Ve durum siyasal iktidara Arjantin'in izlediği yoldan başka çare bırakmayacaktı. Suriye merkezli jeopolitik gelişmeler ve gerilimler bu olasılığı artırıyordu.

Parasal genişleme

2019 yılının içinde dünya ekonomisinde yaşanan konjonktürel gelişmelere bağlı olarak yaşanan parasal genişleme süreci ve uygulamaya sokulan "yeni" ekonomik program bu risklerin bir müddet ertelenmesine yol açtı.
FED'in parasal genişleme politikası ve Avrupa Merkez Bankası'nın izlediği sıfır faiz politikası, ekonomide görülen yüksek sıkışmayı rahatlatıcı en temel faktör olarak dikkat çekti.
Türkiye kapitalizmi, dış kaynağa yapısal bağımlılığı ve borçla dönen ekonomisi konjonktürün yarattığı olanaklarla "nefes" aldı. Siyasal iktidar böylece krizi öteleme şansı buldu.

Döviz-Faiz kıskacı ve çoklu kırılganlık

Diğer yandan iç talebi artırmak yönünde faizlerin düşürülmesi riskli kredilerin olağanüstü artmasına neden oluyor. Kamu bankaları devreye sokularak yapılan bu hamleler bankacılık sisteminin ani bir kriz içine girmesine yol açabilir.
Benzer hamlelerle döviz kuru dengelenmek istense de doların yükselmesi önümüzdeki aylarda kurdaki ısınmanın devam edeceğini ve olası döviz şoklarının yaşanabileceğini gösteriyor.
Siyasi iktidar özellikle küresel parasal genişleme politikalarının yarattığı konjonktürel avantajlarını sonuna kadar kullanmak istiyor. Ekonominin sanal da olsa büyümesine ciddi önem veriyor. Çünkü siyasal meşruiyeti biraz da bu pozisyonuna bağlı şekilleniyor. Ne var ki aynı süreç enflasyonun tırmanması, cari açığın yükselmesi, döviz şoklarını beraberinde getirmesi ve sıcak para hareketlerinde sert düşüşler gibi riskleri içinde taşıyor.

Dayanıklılık zayıflıyor

Kısaca Türkiye ekonomisinin yapısal sorunu olan döviz-faiz kıskacı kendi döngüsünü yaratıyor. Bu durum ekonomideki çoklu kırılganlığı azaltmaktan öte yeni kriz dinamiklerinin önünü açıyor. Ayrıca ekonominin dış şok dayanıklılığı zayıflıyor.
2020 yılında ekonominin yapısal sorunları ve çoklu kırılganlıklarının yanında, AB'nin özellikle Almanya'nın içine girdiği yavaşlama, jeopolitik riskler, küresel piyasalarda sert salınımlar Türkiye ekonomisinde yıkıcı sonuçlar yaratabilir.
Aslında Türkiye ekonomisi, 2018 krizinden çıkarken daha derin bir krizin sarmalı içine giriyor, yeni kriz dinamikleri giderek açığa çıkıyor. Rejim ve yaşanan devlet krizi süreci derinleştirici faktörler olarak devrede kalmaya devam ediyor.

Alt sınıflar ve finanslaşma olgusu

Yüksek borç sarmalı içine giren alt sınıflar, hem siyasal İslam'ın ideolojik hegemonyasının etkisiyle, hem de krizin yaratacağı belirsizlik içinde hep istikrar ve kaos vurgusu yapan AKP'yi destekleyen temel güç oldu.

AKP iktidarı ekonomideki salınımlara ve ciddi risk faktörlerine rağmen "bağımlı" finanslaşmada ısrarını sürdürüyor. Hatta finanslaşmayı derinleştiriyor. Belki de AKP iktidarının bu zamana kadar en büyük başarısı küresel konjonktüründe yardımıyla (küresel piyasalara enjekte edilen bol ve ucuz döviz sayesinde) alt sınıfları finansal sisteme dâhil etmesi oldu.
Bu durum alt sınıflar açısında kolay borçlanmayı ve var olan maddi gücünün üstünde sanal bir standart oluşturmayı beraberinde getirdi.
Böylesi bir nesnellik üzerinden siyasal İslam etkin ve yaygın inisiyatif alanları geliştirdi, izlediği kimlik ve kültür politikalarından başarılı sonuçlar elde etti. Alt sınıfların sınıfsal reflekslerini zayıflattı ve sınıfsal kimliğini aşındırdı.

Kırılganlıklar sürüyor

Yüksek borç sarmalı içine giren alt sınıflar, hem siyasal İslam'ın ideolojik hegemonyasının etkisiyle, hem de krizin yaratacağı belirsizlik içinde hep istikrar ve kaos vurgusu yapan AKP'yi destekleyen temel güç oldu.
Bu durum hali hazırda içinde farklı kırılganlıkları taşısa da devam etmektedir.
Yeni rejim bu olgunun kendisi için ne kadar yaşamsal bir sorun olduğunun farkındadır. IMF'yle ısrarlı bir şekilde mesafesini korumasının altındaki faktörlerden biri budur. Bu sayede farklı sosyal yardım mekanizmalarını hala devreye sokabiliyor, yoksul yığınlar nezdinde meşruiyetini koruyabiliyor. Ayrıca bütün risklerine rağmen finanslaşmayı derinleştirerek hem finans kapitalin hem kendi organik sermayesinin isteklerini radikal bir şekilde yerine getirebiliyor.
Finanslaşmanın ağırlığı (yüzde 70'i) türev piyasalara kaymış durumda. Bu durum ötelenen krizin daha şiddetli bir şekilde dışa vurmasının önünü açabilir.
Son faiz düşürme kararlarının da oturduğu eksen böylesine bir döngünün ifadesidir.

Faiz indirimleri

Son 9 aydan beri üst üste yapılan faiz indirimlerinin, yetkili ağızlardan Türkiye ekonomisinin büyümesine yol açacağı ileri sürülse de yeni kriz dinamiklerini beslemektedir. Özellikle iç tüketimi tetiklemesi beklenen bu hamleler işsizliğin 7,5 milyona ulaştığı, enflasyonun yüzde 30'lara geldiği koşullarda somut bir gelişmeye yol açmıyor.
Emlak sektöründeki hareketlenmeye karşın 2 milyona yakın konut stokunda gözle görülür bir erime gerçekleşmiyor. Çünkü satışlar ikinci el üzerinden ve el değiştirme şeklinde yapılıyor.
Emlak ve inşaat sektöründeki 2019 yılının son çeyreğinde görülen göreceli büyüme büyük riskler alınarak gerçekleştirildi. Siyasal rejimin oturduğu ekseni inşaat kapitalizmi üzerinden tanımlamak mümkün.
Sektörün yaşayacağı sert bir durgunluk yeni rejimi ciddi bir şekilde sarsacaktır. Bundan dolayı yeni rejim her şart altında emlak ve inşaat sektörünün önünü açacak hamleler yapıyor.

Dünya ekonomisinde yıkıcı dalgalanmalar ve COVID -19

Koronavirüs salgını hızla küresel bir salgına dönüşüyor. Salgın riskinin yükselmesi, makineyle simgelenen kapitalist uygarlığın krizini bir kez daha ortaya çıkardı. Yeni kapitalizmin yapısı ve karakteri virüsün hızla yayılmasına yol açarken, aslında bu durum/ vaka kapitalizmin gerçek bir virüs olduğunu da ortaya koyuyor.
Covid-19 salgını küresel ekonomiyi hızla sarsmaya başladı. Küresel resesyonun derinleşmesi ve yeni bir finans krizinin yaşanma olasılığı arttı. Salgının AB ve ABD'yi sarması ve kolay kontrol edilemeyeceğinin ortaya çıkması, piyasaları alt üst ediyor. Dow-Jones ve S&P endeksleri üst üste 7 gün ekside kapattı.
Bu durum 2007-2008 krizinden sonraki en büyük düşüş olarak dikkat çekti.
Bu şok FED'in hızla harekete geçerek 50 puanlık ciddi bir indirime gitmesine yol açtı. Böylesi bir faiz indirimi, Dolar'ın piyasalarda düşük seyretmesini beraberinde getirdi ve ABD ekonomisinin sert salınımlar yaşanması şimdilik engellendi.
Öte yandan Avrupa'nın genel ekonomik performansı düşük seyrediyor ve özellikle Almanya ekonomisi durgunluk içinde. Çin ekonomisi virüs salgınının yarattığı etkilerle yavaşlama içine girmiş durumda. Yavaşlamanın uzun bir yavaşlamaya dönüşme ihtimali artıyor. ABD ve Çin arasındaki ticaret savaşının ve virüs salgının etkileri, Çin ekonomisinde sarsıcı sonuçlar yaratabilir.

Salgın ve küresel ekonomi

Bu arada çok vektörlü gelişmeler yaşanıyor. Virüs salgınının turizm sektöründe yıkıcı etkiler yaratacağını bugünden söylemek mümkün. Ayrıca dünya tedarik zincirinde şimdiden önemli sorunlar yaşanıyor.
Özellikle küresel gelişmelerin nabzı ve ön deney alanı olan Güney Kore ekonomisinde yaşanan sorunlar, imalat sanayisindeki problemlerin derinleşeceğini gösteriyor. Ayrıca virüs salgını teknoloji şirketlerinin de ciddi darbeler yemesine neden oldu. Son olarak petrol piyasalarında yaşanan sarsıntı önümüzdeki aylarda virüs salgının ulaşacağı yeni evrelere bağlı olarak küresel ekonominin büyük türbülanslar yaşacağını gösteriyor.

ORTADOĞU

AKP/Erdoğan iktidarının Suriye'deki hayalleri bir bir sönüyor

Ankara'nın İdlib yenilgisi

Sahadaki varlığını uzun bir süre daha askeri güçle sağlayamayacağı ortada olan iktidar, İdlib'i kontrol eden cihatçı çetelerin sorumluluğunu üstlenmeye devam ediyor. Rusya'nın cihatçı grupları yok etme hedefinden vazgeçmeyecek olması ise Türkiye'nin bu "sorumluluktan" dolayı başına daha büyük dertlerinin geleceğini apaçık ortaya koyuyor.

Fuat Şerif

Esad rejimi Aralık ayında, müttefikleri Rusya, İran ve Hizbullah'ın desteği ile çoğunlukla cihatçılar tarafından kontrol edilen ve TSK tarafından "gözlenen" İdlib bölgesine kapsamlı saldırı başlattı.
Saldırının hedefi M4 ve M5 otoyollarını kontrol altına alarak Suriye'nin kuzeybatısını yeniden birbirine bağlamak ve böylece insan ve meta sirkülasyonunu arttırmaktı. Bu aynı zamanda cihatçıların kurduğu siyasi yapıların en büyük gelir kaynağı olan gümrük/geçiş vergilerini kesmek anlamına gelmekteydi.
Diğer yandan da Esad rejimi daha uzun vadeli hedefine, yani Suriye'nin tümünü kendi kontrolü altına geçirip kendi ihtiyaçlarına göre yeniden kurmasına yaklaşmış olacaktı. Müttefikleri ise bölgedeki rakiplerinin fiilen vurucu gücü olan cihatçı çetelerinin imha edilmesini sağlayarak yürütülen hegemonya mücadelesinde ciddi bir adım atmış olacaklardı. Buna karşın cihatçı çeteler, başta Tahrir el-Şam olmak üzere, Türkiye'nin siyasi ve askeri yardımı ile direnmekteler.

Askeri güç dengeleri

Hızlı bir ilerleme sergileyen Esad rejimi ve müttefiklerini durdurarak kendi nüfuzunu savunmaya çalışan TSK, son haftalarda İdlib'teki güçlerini ciddi boyutta arttırıp bu ilerlemeyi durdurmak istemişti.
Fakat 27 Şubat'ta Rusya'nın attığı düşünülen bir füzeyle 34 asker hayatını kaybetti. Bu saldırı Esad ve Rusya'nın kararlı olduklarını gösteren ciddi bir işarettir. Askeri çatışmanın boyutu böylece bir sıçrama yaşadı. Her iki taraf binlerce asker ve ağır silah sevk ederek saldırı durumuna geçti. Fakat bu saldırılar askeri kayıpları arttırsa da cephedeki durumu fazla değiştirmedi. TSK hava gücünü Rusya'nın İdlib hava sahasını kontrol etmesinden dolayı ciddi bir şekilde kullanamadı. Bundan dolayı TSK'nın kara kuvvetleri "yorgun" Esad güçlerine nazaran kuvvet üstünlüğüne sahip olsa da kayda değer bir kontratak yapamadı.
Neticede Esad ve Rusya cephesi İdlib bölgesinin üçte birini kontrol altına aldı, M5 otoyolu ulaşıma açtı ve M4 otoyoluna ise oldukça yaklaştı.

Siyasi sonuçlar

Ankara TSK'nın "havadaki" eksikliğini dengelemek için yüzünü Batı'ya döndü. Amaçları İdlib hava sahasının bütün güçlere kapatılmasıydı. Böylece karada ilerlemek daha kolay olacaktı. Bunu kabul etmesi için Batıya bir yandan Suriye'nin yağmalanmasında pay vererek nüfuz alanın açması vaat edilirken öbür yandan -her şeyden önce AB'ye yönelik- "mülteci kozu"nu kullandı.
Fakat bu "taktiğin" işlememesi ve sahadaki kaybın gittikçe yükselmesi AKP/Erdoğan iktidarını elleri güçsüz bir halde Rusya'ya yönelmelerine neden oldu.
5 Mart'ta Moskova'da alınan kararlar da bu güçsüzlüğü teyit etti. M5 otoyolu Esad'ın elinde kalacak, M4 otoyolu ise Rusya ve TSK tarafından kontrol edilerek yakın zamanda sivil ulaşım için yeniden açılacak.
Bu kararlar AKP/Erdoğan iktidarının sıkışmışlığını gözler önüne serdi. Sahadaki varlığını uzun bir süre daha askeri güçle sağlayamayacağı ortada olan iktidar, İdlib'i kontrol eden cihatçı çetelerin sorumluluğunu üstlenmeye devam ediyor. Rusya'nın cihatçı grupları yok etme hedefinden vazgeçmeyecek olması ise Türkiye'nin bu "sorumluluktan" dolayı başına daha büyük dertlerinin geleceğini apaçık ortaya koyuyor.

Halkın umudu "Hirak"

Bugüne kadar kamuoyunda hiçbir siyasi örgütün öne çıkmaması genelde hareketin zaafı olarak algılanıyor. Fakat bu aynı zamanda hareketin gücüdür. Çünkü hareket, çürüyen bir siyasi alana yatırım yapmayı reddederken aynı zamanda gelecekteki kurucu meclisi hazırlayan taban örgütlenmesi yapıyor ve toplumsal değişimin asıl umudunu oluşturuyor.

Halit Zeki

2014'ten beri düşen petrol fiyatları ve siyasi sınıflarının iktisadi miyopluğundan dolayı Cezayir'in ekonomisi son dönemde derin bir krizin içerisine düştü.
Temel parametrelere baktığımızda bu açığa çıkıyor: 2019'da dış ticaret açığı 6,1 milyar dolar (2018: 4,5 milyar); ihracat 2018'de 41,8 milyar dolar iken, 2019'da 35,8 milyara düşmesi devletin finans kaynaklarının yüzde 15 düşmesi anlamına geliyor.
Ekonomik gelişmenin tıkalı olması işsizliğe dair verilerde de kendisini ifade ediyor. 2019'da resmi olarak işsizlik oranı yüzde 11,4. Yani 1,5 milyon insan işsiz idi.
En yoğun işsizliği kadınlar (yüzde 20,4) ve gençler (26,9) yaşıyor. İşsizlerin yüzde 60'ı uzun süredir işsiz olanlardır.

Rejim "değişmiyor"

Bu rejim, mevcut birikim modelinin dışında bir model hayal etme güçlerinin olmadığını kaya gazı tartışmaları kapsamında tekrardan gösterdi. Ocak ayı sonunda yeni Cumhurbaşkanı Tebbun, Sonatrach petrol şirketiyle beraber şunu ifade etti: "Herkes şunu bilsin: Kaya gazı bize yüce Allah tarafından verilmiştir. Bundan neden faydalanmayalım? Bu herkesin işine yarayacaktır." Ayrıca Kaya gazının ekolojik yıkıma yol açması nedeniyle beş sene önce kitle protestolar gerçekleşmişti. Tebbun'un ekonomik olarak eski siyasetçilerden hiçbir farkı yok. Programı kısa vadeli kâr maksimizasyonu ve spekülatif sermayenin güçlenmesinden ibaret. Güvenli işyerleri veya çevrenin korunmasını hedefleyen uzun vadeli yatırımlar ve ekonominin çeşitlendirilmesi de bu programda söz konusu değil. Bu sorunlar çözülmediği müddetçe de protestolar azalmayacaktır.
Bu arada Tebbun, çeşitli devletleri ziyaret ederek sokakların reddettiği iktidarını uluslararası alanda meşrulaştırmaya çalışıyor. Rejimin böylece istikrarını bir yandan doğal kaynakları bol olan bir ülkede yeni yatırımları oluşturarak, öbür yandan ise birçok krizler yaşanan Akdeniz bölgesindeki ittifaklarını koruyarak gerçekleştirmeyi hedefliyor.

Protestoların gücü

Bir senedir süren protestolar bu çelişkileri açığa çıkardı. Yoğun baskılara rağmen hareketin güçlü olmasını sağlayan şeyler şunlardır: Barışçıl kalması ve ısrarlı olması, mevcut siyasi çerçevede hiçbir çözümü kabul etmemesi, kendisini "yeni" olarak göstermeye çalışan eski unsurları reddetmesi ve radikal ve demokratik bir sürecin içerisinden geçilmesi gerektiğini savunmasıdır. Ancak bu şekilde bütün toplumu kapsayan bir değişim süreci mümkün olabilir.
Bugüne kadar kamuoyunda hiçbir siyasi örgütün öne çıkmaması genelde hareketin zaafı olarak algılanıyor. Fakat bu aynı zamanda hareketin gücüdür. Çünkü hareket, çürüyen bir siyasi alana yatırım yapmayı reddederken aynı zamanda gelecekteki kurucu meclisi hazırlayan taban örgütlenmesi yapıyor ve toplumsal değişimin asıl umudunu oluşturuyor.

Çürümeye karşı "Hirak"

1962'de Fransız sömürgesinden kurtuluşu sağlamalarına rağmen, yaşlılardan ibaret olan siyasi sınıflar genç nesiller tarafından artık tanınmıyor. Bu bağlamda "Sistem çöksün!" sloganı sadece sembolik bir anlam taşımıyor. Demokratik bir yenilenme sürecini gerekli olduğunu ifade ediyor.

Halit Zeki

"Hirak" diye bilinen Cezayir'deki protesto hareketi, 16 Şubat günü ilk yıldönümünü kutladı. Bu vesileyle Kherrata şehrinde büyük bir eylem gerçekleştirildi. Bundan tam bir yıl o zamanki Cumhurbaşkanı Abdülaziz Buteflika beşinci görev süresi için adaylığını ilan ettikten sonra ilk eylemler burada gerçekleştirilmişti.
Bir senedir süren protestolara rağmen Cezayir toplumu bir türlü krizden kurtulamıyor. Demokratik bir yenilenme sürecine nasıl başlanacağı henüz belirsiz, çünkü Cezayir'de yaşanan kriz -tıpkı bütün bölgedeki krizler gibi- yeni bir anayasayla, yeni seçimlerle veya siyasi sınıfların yeniden yapılanmasıyla çözülecek türden bir kriz değil.

Siyasi bir çürüme süreci

Fransız sömürgeciliğine karşı yürütülen ulusal bağımsızlık mücadelesi (1954-62) sonucuyla ortaya çıkan siyasi temsiliyet aparatı, uzun zamandır artık halkın sosyal ve siyasi ihtiyaçlarını karşılamıyor. Ayrıca, sadece petrol ve doğalgaz kaynaklarının sömürülmesinden ibaret olan ekonomik birikim rejimi de uzun zamandır büyüme sınırlarına vardı. Yani söz konusu derin bir siyasi krizin ve önü kapalı bir ekonomik gelişmenin kompleks birlikteliğidir. İkisi de demokratik bir yenilenme sürecini bloke ediyor.
90'lı yıllarda yaşanan iç savaşın sonunda ortaya çıkan siyasi sistemin temelinde Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Demokratik Ulusal Birlik güçleri arasında kurulan ittifak bulunmaktadır. Bu sistem meşruiyetini ve gücünü artık tamamen yitirmiş durumda.
1962'de Fransız sömürgesinden kurtuluşu sağlamalarına rağmen, yaşlılardan ibaret olan siyasi sınıflar genç nesiller tarafından artık tanınmıyor. Bu bağlamda "Sistem çöksün!" sloganı sadece sembolik bir anlam taşımıyor. Bu slogan, çürümüş siyasi sınıfların yeni nesillerin ihtiyaçlarını karşılayamadığı için tasfiye edilmesini ve demokratik bir yenilenme sürecini gerekli olduğunu ifade ediyor.

Askeriye de çürüyor

Ulusal bağımsızlıktan beri devlet aparatlarının omurgası olan askeriye de buna dahildir. Geçen sene patlak veren gösterilerden dolayı nüfuzlu komutanlar siyasi temsilcileri kenara itip iktidarı doğrudan ellerine almaya karar verdiler. Bu komutanlar, bir yandan yeni seçimler gibi kısmen demokratik açılımlar öbür yandan gözaltılar ve yoğun polis ablukası gibi zor gücü aracıyla durumu kontrol altında tutmaya çalıştılar. Amaçları ise radikal değişimleri önleyerek siyasi ve ekonomik iktidarlarını muhafaza etmekti.
Sonuç olarak 12 Aralık 2019'da yeni Cumhurbaşkanı Abdülmecid Tebbun'un seçilmesiyle beraber değişen bir şey yok. Tam tersine seçimdeki düşük katılım oranı (yüzde 40) ve süren protestolar asıl sorunun daha derinlerde yattığının altını çizdi.

KÜLTÜR - ÇOCUK - EKOLOJİ

Çocukların içinde kendilerini özgürce ifade edebilecekleri bir çocuk yayını çocuklar için bir özgürlük alanı oluşturabilir

Alternatif bir çocuk yayını üzerine düşünceler

Çocuklara yeni ufuklar açacak zeminler oluşturmak için alternatif bir çocuk yayını önemli bir ihtiyaç. Çocukların içinde aktif özneler olabileceği, çocuklarla savaşı, barışı, mülteciliği de tartışabilecek bir yayın; eşitlikçi ve özgürlükçü bir zeminde felsefe, sanat, ekoloji, toplumsal cinsiyet eşitliği gibi birçok konuda yeni perspektifler sunacak bir içerikle bunu başarabilir.

Arzu Küçük

Çocukluktan itibaren bizlere, bizden çok önce başkaları tarafından belirlenmiş doğrular, yanlışlar ve davranış kalıpları içinde toplumdaki yerimiz ezberletilir. Doğduğumuz sosyal sınıfa ve cinsiyetimize göre konumlandırılırız çoğu zaman.
Nasıl insanlar olmamız, ne düşünüp, nasıl davranmamız gerektiği ebeveynler, öğretmenler, okullar ve medya aracılığıyla dayatılır.

Ana akım çocuk politikası

Böyle bir dünyada çocuk olmak, kendini özgürce inşa etmek çok zordur. Ana akım çocuk algısı ve onun yaratıcısı olan devletlerin merkezi çocuk politikaları, çocukların kendini inşası önünde ciddi bir engel oluştururlar. Çoğu zaman ebeveynler ve öğretmenler çocuklara bu ana akım çocuk algısı ile yaklaşırlar. Eğitim müfredatları, bu algıya göre hazırlanır. Çocukları şekil verilmesi gereken nesneler olarak gören bu anlayışa göre çocuklar; kendilerine söyleneni yapan, verileni öğrenen "uslu bireyler" olmalıdır. Ebeveynlerinin uzantısı gibi görülürler ve onlarla ilgili tüm kararları da ebeveynler verir. Her şey çocukların "geleceği" içindir. Söz konusu geleceğe elbette ki yetişkinlerin planladığı şekilde hazırlanılır.
Bu durum çocuk yayınlarına da fazlasıyla yansımıştır. Çocuklara ne yapıp ne yapmamaları gerektiğini dikte eden, verili bilgileri ezberlemeye dönük, düşünmeye ve sorgulamaya sevk etmeyen, çocukların hayatlarının bir parçası haline gelmiş tüm sorunların üzerinden atlayan çocuk yayınları, egemen çocuk politikasının bir parçası olarak dağıtımda.

Alternatif bir çocuk yayını

Çocuklar yetişkinlerden çok daha kısa süredir dünyadalar. Bedenleri yetişkinler kadar büyük değil, daha özgün ihtiyaçlara sahipler, kendilerini ve dünyayı oyun oynayarak keşfediyorlar. Kendilerini ve dünyalarını istedikleri gibi inşa etmeye hakları var. Çocukları nesneleştiren, ufuklarının genişlemesine ket vuran ana akım çocuk politikasının karşısında; çocukların kendilerini özgürce inşa edebilecekleri ortamlar yaratan, onların kendi sorunlarının çözümünde aktif rol oynayabilecekleri yeni bir çocuk politikası oluşturmak elzemdir.
Bu bağlamda çocuklara yeni ufuklar açacak zeminler oluşturmak için alternatif bir çocuk yayını önemli bir ihtiyaç. Çocukların içinde aktif özneler olabileceği, çocuklarla savaşı, barışı, mülteciliği de tartışabilecek bir yayın; eşitlikçi ve özgürlükçü bir zeminde felsefe, sanat, ekoloji, toplumsal cinsiyet eşitliği gibi birçok konuda yeni perspektifler sunacak bir içerikle bunu başarabilir.
Çocukların içinde kendilerini özgürce ifade edebilecekleri, beraber düşünüp tartışmayı önceleyen bir yayın politikası ve her çocuğun kendi özgünlüğü ile bakış açısını zenginleştirebileceği, birbirimizden öğreneceğimiz bir çocuk yayını; çocuklar için bir özgürlük alanı oluşturabilir. Bu özgürlük alanı, bütünlüklü bir alternatif çocuk politikasının içinde oluşturulduğu zaman, yepyeni ufuklar açabilir.

Bergama'dan Kaz Dağları'na ekoloji mücadelesi

İnsan ve diğer tüm canlıların yaşamı açısından öyle kritik bir aşamaya gelindi ki kesilme ihtimali olan ormanlık bir alan, kurumakta olan bir nehir veya göl, çılgın proje yapılacak araziler, ranta karşı yaşam mücadelesi alanına dönüşüyor.

Utku Şahin

"Onlar ormandan gidene kadar, biz burayı terk etmiyoruz"
Bu yazı yazıldığı sırada, Kaz Dağları Kirazlı köyü mevkiinde devam etmekte olan doğa savunucularının direnişi 225. gününe ulaştı. Yukarıda alıntıladığım slogan direnişin ilk günlerinden itibaren öne çıkan önemli sözlerden biriydi. Bu söz, sermaye temsilcisi ve doğa düşmanı Alamos Gold şirketine karşı verilecek mücadelenin kararlılığını gösteriyordu. Mücadele zaman içinde bazen kitleselliğe ulaşırken, bazen daha az sayıda direnişçinin omuzlarında yükseldi.
Peki, Kaz Dağlarının bu düzeyde toplumsallaşması ve meşruiyet kazanmasının kökleri nerede yatıyor? Geçmişten günümüze Türkiye'de gelişen ekoloji mücadelesinin dinamiklerini anlayabilirsek, küresel çapta kendisine çıkış imkânı arayan ekoloji mücadelesine katkımız olur diye düşündük.

Sivil itaatsizlik eylemleri

Bergama'da altın madenciliğine karşı 90'ların başında tohumları atılan direniş 96 yılında kitlesel, fiili meşru direniş formunu kazandı. Uzun vadede bölgede altın madenciliği tam olarak engellenemedi ancak Bergama, Türkiye ve dünya ekoloji mücadelesi için önemli deneyimler açığa çıkardı. "Sivil itaatsizlik" yönteminin geliştirildiği ve hayata geçirildiği eylemlerde Bergamalı kadınların öne çıkan kararlılığı harekete zemin oluşturdu. 2013 yılına geldiğimizde ise, kent/ekoloji mücadelesinin temel dinamik ve reflekslerini oluşturduğu Gezi direnişi, ülke tarihinin en büyük kitlesel isyanı oldu. "Mesele birkaç ağaç" değildi elbette, ancak Gezi'de birkaç ağacı korumakla başlayan o refleks, toplumsal öfkenin konsolide olarak "Gezi ruhu" dediğimiz niteliği kazanmasını sağladı. Bergama'yla başlayıp, Gezi ruhuyla devam eden süreç, 2015'te Yeşil Yol projesine karşı mücadelede "devlet kimdur" sözüyle haykıran Havva Ana'yı ortaya çıkardı. Bu yazıya sığdıramayacağımız irili ufaklı tüm direnişler, ekoloji mücadelesinin can suyu oldular.

Ekolojik krize karşı mücadele

Bugüne baktığımızda temiz hava, sağlıklı gıda gibi en temel yaşamsal imkânlara ulaşamayan halkın büyük çoğunluğu, gezegen üzerinde büyüyen tehlikeyi görüyor. İnsan ve diğer tüm canlıların yaşamı açısından öyle kritik bir aşamaya gelindi ki kesilme ihtimali olan ormanlık bir alan, kurumakta olan bir nehir veya göl, çılgın proje yapılacak araziler, ranta karşı yaşam mücadelesi alanına dönüşüyor.
Bugün itibariyle kapitalizmin en önemli kriz dinamiklerinden biri "ekolojik kriz" olmuştur. Küresel düzeyde başlayan ve milyonlarca insanın katılımının sağlandığı iklim adaleti eylemleri, bu krize karşı ortaya çıkmış bir arayıştır.
Gezegenin tamamını tehdit eden ekolojik krizi tüm boyutlarıyla göremeyen bu anlayış, eleştirilecek/eksik yönleri olmasına rağmen sermaye karşıtı alternatif bir hareketin oluşma imkânlarını yaratmıştır. Bir yandan devam eden aktif doğa savunuculuğu, diğer yandan küresel çapta milyonlara ulaşan iklim adaleti eylemleri, hareketin potansiyelinin büyüklüğünü gözler önüne seriyor.

"Parasite" parazit midir?

Emin Taşdemir

Sinemanın en prestijli ödüllerinden biri olan Akademi Ödülleri sahiplerini buldu. Ödül alanlar arasında en çok konuşulan, Cannes Film Festivali'nde de en iyi film seçilen Parazit filmi oldu. Hem en iyi yabancı film hem de en iyi film kategorisinde Oscar alan Parazit filmi, birçok eleştirmenden de olumlu eleştiri aldı.
Ancak çok az sayıda sinemacı ya da eleştirmen film hakkında oldukça sert olumsuz eleştiride bulundu. Bazı eleştirmenler filmin tamamen balon olduğunu söylerken, sinema yönetmeni İlker Canikligil film için "solcular için Recep İvedik" tanımını kullandı. Peki, Parazit filmi gerçekten sol sinema açısından önemli bir başyapıt mı? Yoksa "solcular için Recep İvedik" yakıştırmasına uyan başarısız bir yapım mı?

Teknik anlamda başarılı bir film

Öncelikle filmde kullanılan renklerin, açıların, mekânların vs. çok ince ve detaylı bir şekilde işlenmiş olduğunu görmekteyiz. Teknik anlamda hem hikâyenin hem de görüntünün oldukça başarılı işlendiğini söylemek mümkün.
Hikâye, kara komedi tarzında başlıyor, sonra bir aksiyon havasına bürünüyor, eski hizmetçinin gece ev sahipleri evde yokken eve girdiği sahneden sonra Hitchcock tarzı gerilim sahneleri başlıyor. Bahçede parti verildiği sırada seyirciyi bir Tarantino filminin vahşet sahnelerinden birine sokuyor ve son kertede seyirciye bunun bir aile dramı olduğu izlenimini veriyor. Bu kurgunun seyirci filmin içine alma açısından oldukça başarılı olduğunu söyleyebiliriz.
Olay örgüsü seyircinin filmden kopmasını da engelliyor.
Ancak Canikligil, Parazit'e Recep İvedik yakıştırmasını yaparken filmin bu noktalarına itiraz etmiyor, filmin bir sözünün olmadığını ve filmin hiçbir şey söylemediğini söylüyor. Gerçekten de Parazit filminin bir sözü yahut söylediği hiçbir şey yok mu?

Filmin sözü

Bu soruyu cevaplayabilmek için filmin tamamının ne anlattığına bakmak gerek. Film genel olarak sınıf çelişkilerini ortaya koyuyor. Filmde her şeyi uç noktada görüyoruz. Yoksullar çok yoksul, zenginler çok zengin. Filmin ortalarına kadar zengin aile ve yoksul aile arasında yaşanan yaşam standardı farkını görüyoruz.
Yoksul aile kötü bir parazit gibi eve yerleşiyor. Açgözlü ve sahtekârlar. Zenginleşebilmek için kendileriyle aynı sınıfta olanları ezmekten onların üstüne basmaktan imtina etmiyorlar. Daha sonra asıl parazitin zenginler olduğu mesajı veriliyor. Bahçedeki vahşete kadar çeşitli metaforlarla filmde sınıf çelişkilerini ortaya koyan sol bir hava hâkim. Ancak sona yaklaşınca filmin söylemi bir anda dönüyor. Baba ile oğlu arasındaki mektuplaşmalardan bunun sınıf mücadelesinden çıkıp Amerikan rüyasına dönüştüğünü görüyoruz.
Özetle final seyircisine bu sistemde zenginleşmenin yolu dürüstçe çalışıp zengin olmaktan geçtiğini söylüyor. Bu açıdan baktığımızda Canikligil'in söylediği gibi filmin hiçbir şey söylemediğini söyleyemeyiz. Fakat filmin sol bir söylemi olmadığını, aksine oldukça liberal bir mesaj verdiğini rahatça söyleyebiliriz.

KADIN

Kadınlar, patriyarkaya karşı isyanda

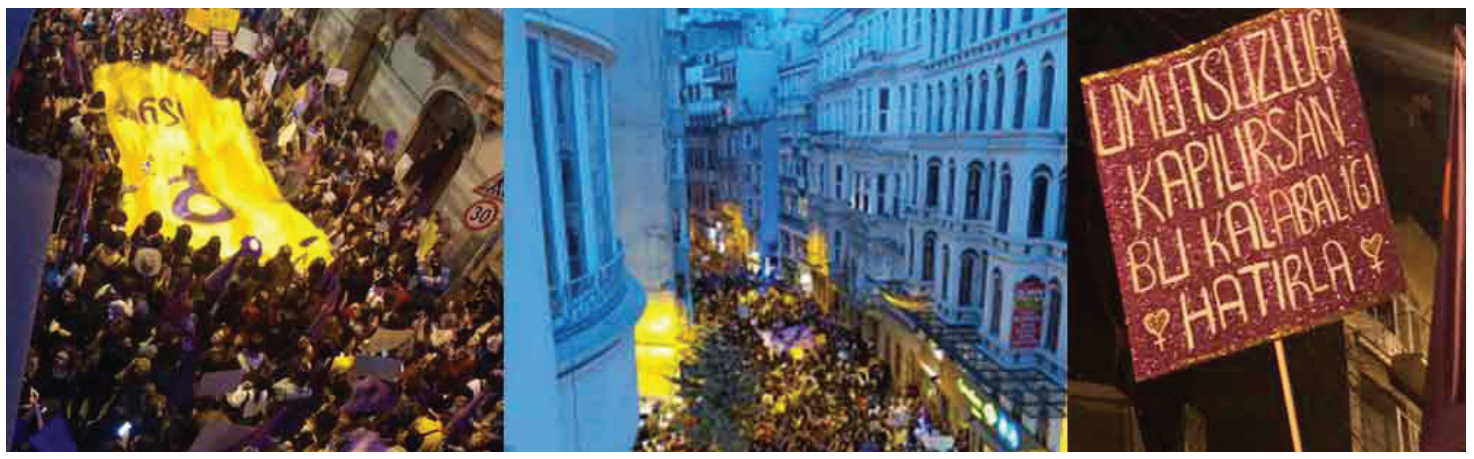

“Kadınlar durursa hayat durur”

Kadınların yaratıcılığı, kolektivizm yaratan hareketliliği ve inadı ile tıkaçları açma becerisi bir sarsma yaratabilir. Somut talepler etrafında bir araya gelen, hayatın her alanında kadınların gündemine giren, yol yürürken büyüyecek uzun soluklu bir örgütlenmeye ihtiyacımız var.

Cemile Baklacı

Ücretli emek sömürüsüne karşı işçi sınıfının en önemli mücadele araçlarından olan grev hakkı elbette ki kadınların da mücadele araçlarından biri olabilir, oldu da.
Hayatın işleyişini, döngüsünü sağlayan görünmeyen emek gücü sayesinde inanılmaz bir birikim sağlayan patriyarkal kapitalist sisteme karşı kadınlar greve çıkıyor.
2016-2019 yıllarında dünyada kadınlar, kadın grevleri ile yeni bir kıvılcım yaktılar. Bir bölgede başlayıp sonrasında bütün dünyayı saran kıvılcım farklı şekillerde kendisini sokaklarda gösterdi.
Tabi ki bir tesadüf ya da tarihin herhangi bir zaman diliminde bir araya gelen kadınlar olarak değil bulunduğumuz zamanın ve politik atmosferin bir sonucuydu bu.

Güçlü bir mücadele pratiği olarak kadın grevleri

Kriz halinde olan kapitalizm, neo-liberal politikaların ataerkil ilişkilerle bütünlüklü bir şekilde kadın bedeni ve emeğine yönelik oldukça yoğun bir saldırı içerisinde. Bu bağlamda kadınlara uygulanan emek ve beden sömürüsünü mümkün olan en yüksek düzeye çıkarmayı öngörüyor.
Erkek egemenliğinin kapitalizmden ayrı bir dinamik olarak, sürekli derinleşmesi, yayılması ve kadın bedenine ve emeğine dönük kendisine özgü baskı biçimlerini arttırması, kadınların hayatlarını derinden sarsıyor. Sistematikleşen cinayetler, tacizler, tecavüzler, değişen ve daha şiddetli hale gelen baskı araçları; cinselliğimize, duygularımıza, bedenimize tahakkümü sorunsuz kılma araçları olarak artıyor.
Tüm bunların sonucu kadınların erkek egemenliğine ve onu destekleyen, yeniden üreten her türlü sisteme karşı başkaldırışı, tüm dünyayı saran bir kadın mücadelesine dönüştü.
Bu mücadelenin en önemli pratiklerinden biri de kadın grevleridir.
Kadınlar, 2016’da Polonya’da kürtaj hakkı için, Arjantin’de kadın cinayetlerine karşı örgütlenen grevlerden günümüze kadar 60’dan fazla ülkede feminist grevler ve kadın grevleri örgütledi.

Türkiye’de kadın grevi örgütlemek

Son iki yılda 8 Martta enternasyonal kadın grevlerine selam veren Türkiyeli kadınlar Ocak 2019’da gerçekleşen Türkiye Kadın Buluşmasında selamlamanın ötesine geçti. Türkiye’de kadın grevi örgütlenmesi hayalinden çıkıp kadın grevi örgütlemenin imkânları nasıl oluşturulur, tartışmalarını yapmaya başladı.
Farklılıklarıyla bir araya gelen “Kadınlar Greve Komisyonu” bu imkânların araçlarını tartışmak, kurmak için harekete geçti. Yürünecek çok yol olmasına rağmen bunun inancı ve Türkiye politik atmosferinde bir zorunluluğa dönen bu tartışmalar bir kapının aralanmasına imkân yarattı.
Yol uzun ve zorlu. Ancak kadınların yaratıcılığı, kolektivizm yaratan hareketliliği ve inadı ile tıkaçları açma becerisi bir sarsma yaratabilir. Somut talepler etrafında bir araya gelen, hayatın her alanında kadınların gündemine giren, yol yürüdükçe büyüyecek uzun soluklu bir örgütlenmeye ihtiyacımız var.

Patriyarkanın olduğu yerde isyan etmek meşrudur

8 Mart 2020

İstanbul’un kararlılığı; İzmir, Adana, Amed, Şırnak, Ankara, Trabzon ve Mersin’in coşkusu, doğudan batıya kuzeyden güneye öfke, dayanışma ve mücadele ruhu, tüm bunlarla birlikte dünya çapındaki kadın dinamizmi 8 Mart 2020’yi hafızalarımıza kazıdı.

Deniz Uslu

8 Mart 1857 yılından beri kadınlar; hakları, hayatları, eşit işe eşit ücret, kreş hakkı, güvenceli çalışma, kürtaj hakkı ve özgürlükleri için emeğine ve bedenine göz dikilmesine karşı çeşitli ülkelerde 8 Martlarda yan yana geldi.
Cinsiyetinden ötürü özgün ezilme biçimlerine tabi tutulan kadınlar, talepleri için bazı zamanlar küçük buluşmalarla bazı zamanlar binlerle mücadele yürüttüler..
2016 yılından beri mücadelenin ülke sınırlarını aştığı ve enternasyonal vurgunun tavan yaptığı bir dönemden geçiyoruz.

Bu yüzyılın tarihini kadınlar yazıyor

Kadınlar Ortadoğu’da, yürütülen emperyalist paylaşım savaşının, ırkçılığın ve patriyarkanın karşısında mücadele ediyor. Dünyanın gündemine kadın grevini ekliyor. Adeta dünyanın yarısının içinde oluşan öfkeyle Meksika’da isyan ateşini yakıyor. Kadın dayanışmasının önündeki duvarları yıkarak, sınırları aşarak feminist mücadeleyi yükseltiyor. Şili’de yapılan Las Tesis protest dans eylemi dünyaya yayılıyor.
Kadın hareketi bunlar ve benzeri örnekleri arkasına alarak 8 Mart 2020’ye geldi.
8 Mart’ta, kelimenin tam anlamıyla dünyanın dört bir yanında kadınlar sokaklara çıktı. Meksika, Şam, Rojava, Fransa, Norveç… Patriyarkal kapitalizme ve sistemin türevi kurumlara ve gidişata karşı kadınlar meydanlardaydı. Yalnızca Şili’de 1 milyonu aşkın kadın, 8 Mart eylemine katıldı. Bu yüzyılın tarihini kadınlar yazıyor cümlesinin yalnızca sloganik bir cümle olmadığını, dünya çapında kadın hareketinin öfkesinin ve kitleselliğinin geldiği müthiş boyutları görmek gerekiyor.

Önünde barikat, arkasında isyan var

Türkiye’de de kadınlar, tüm kadın düşmanı politikalara, ucuz, esnek, güvencesiz çalıştırılmaya, bedenin metalaştırılmasına erkek şiddetine, savaşa karşı çıkarak; kadın cinayetlerine karşı acil önlemler alınsın, 6284 sayılı yasa ve İstanbul Sözleşmesi uygulansın, mültecilerin dayatılan insanlık dışı koşullar son bulsun gibi taleplerle, onlarca şehirde sokağa çıktı.
İşçi, işsiz, öğrenci, emekli, milletvekili, genç, yaşlı... Her dilden, her dinden, her ırktan kadın meydanlarda yan yanaydı.
Kadınların bu bir aradalığının karşısında kadın düşmanı söylem ve politikalarıyla kadınları aile içine hapsetmeye çalışan bir iktidar var.
Taksim dışında nereye giderseniz gidin diyen bir İçişleri Bakanı var. Metro girişlerini kapatan, sokaklara barikat kuran bir “güvenlik” sistemi var. Kadınları korkutmaya, yıldırmaya uğraşan çabalar var. Fakat bu çabaların ve “güvenlik önlemlerinin” İstanbul özelinde ve kitleler nezdinde bir anlamı ve önemi olmadığını, Taksim’in tarihsel öneminden vazgeçilmediğini İstanbul Feminist Gece Yürüyüşünde gördük. Kadınların birbirine duyduğu güveni, iktidarın tüm manipülasyon ve korkutma çabalarına rağmen Taksim’i nasıl doldurduklarını gördük.
İstanbul’un kararlılığı ve direngenliği; İzmir, Adana, Amed, Şırnak, Ankara, Trabzon, Mersin’in coşkusu, doğudan batıya kuzeyden güneye esen öfke, dayanışma ve mücadele ruhu, tüm bunlarla birlikte dünya çapındaki kadın dinamizmi 8 Mart 2020’yi hafızalarımıza kazıdı. Enternasyonalleşen kadın hareketi tarihsel eşiklerinde geziyor ve kadın düşmanlığının çarpacağı duvarları sertleştiriyor. Dünyayı tarihsel, siyasal analizlerde kadın hareketine bakış ve kavrayış önemli bir yerde duruyor.

Kadınlar bekçi istemiyor

Bekçiler, patriyarka içinde, kadınların yaşam alanlarında yeni bir baskı mekanizmasına tekabül edecek ve kadınlar için ahlak bekçileri olmaktan öteye gidemeyecektir.

Gamze Özkök

AKP/Erdoğan iktidarı, içinde bulunduğu krizleri aşmak ve faşizmi kurumsallaştırmak için hem içerde hem de dışarıda bir savaş politikası yürütmektedir. Yeni bir toplum dizayn etmeye çalışan iktidar, korku ve denetleme aygıtlarını mümkün olan en yüksek düzeye çıkarmaya çalışıyor.
Bu kapsamda uygulamaya konulan bekçilik sisteminin amacı; Erdoğan iktidarının selameti için güçlendirilen baskı mekanizmalarının önemli bir kolu olarak, güvenlik güçlerinin yeteri kadar giremediği tüm alanlara nüfuz etmeyi sağlayabilmektir.
Geçtiğimiz günlerde bekçilere; vatandaşlara kimlik sorabilme yetkisi ile üst arama, silah ve zor kullanma gibi yeni yetkiler tanıyan yasa kabul edildi. Söz konusu yasa toplumun tüm kesimi etkilemekle birlikte en çok kadınları endişelendiriyor. Son günlerde bekçilerle alakalı kadın tacizi haberlerini incelediğimizde bu endişenin çok da haksız olmadığını görmekteyiz.

Kadınlar üzerindeki baskı artıyor

AKP iktidarı, 18 yıldır kadınları tümüyle kamusal alandan dışlamaya ve eve kapatmaya yönelik kadın düşmanı politikalar dayatmaya çalışıyor.
Bu bağlamda bekçilere özel yetkilerin verileceği yasa da kadınların hayatlarını katmerli bir biçimde denetleyecek, baskılayacak, engelleyecek bir uygulama olarak karşımıza çıkıyor. Bekçilerin, oldukça güçlü bir sistem olan patriyarka içinde, kadınların yaşam alanlarında yeni bir baskı mekanizmasına tekabül edeceğini ve kadınlar için ahlak bekçileri olmaktan öteye gidemeyeceğini öngörmek zor değil. Bekçilere verilen yeni yetkiler ile birlikte, kadınların hayatları ve özgürlük alanları kısıtlanmaya devam edecektir.
Toplumun yaşam alanlarına nüfuz eden bekçiler ellerine verilen yetkiyle birlikte patriyarkaya da dayanarak; gece sokakta olduğu, sevgilisiyle dolaştığı veya alkollü olduğu için kadınlara müdahale edebilecek ve hatta silah doğrultabilecektir.
Erkek bekçiler tarafından kadınlar, üst aramasına tabi tutulabilecek hatta alıkonulabilecek. Var olan tüm bu yetkiler ve uygulamalar bekçiler tarafından kadınlara yönelik tacizin hatta cinsel saldırının önünü açacaktır.
Bekçiler tarafından yaşayışları “genel ahlaka” uygun görülmeyen kadınların kapıları çalınabilecektir.
Bekçilere özel yetkinin verilmesi, kadınların yaşamın içerisinde var olma mücadelesini etkileyecek ve ciddi anlamda korku atmosferi yayacaktır.

Bekçi değil, kadın dostu mahalleler ve kentler

Kadın düşmanı bakış açısı tüm politikalarına sirayet etmiş olan iktidarın çıkardığı her yasa, erkekliği daha da palazlandırıyor. Kadınlara sorulmadan, kadın örgütleri muhatap alınmadan “kadını koruma” adı altında oluşturulan uygulamalar, kadınların hayatlarını daha da kısıtlıyor ve hatta tehlikeye atıyor.
Kadınların yaşam alanlarına bekçi atamak yerine, bu yaşam alanlarının kadınların özgün ihtiyaçlarına uygun şekilde dönüşümünün sağlanması gerekiyor.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00